

Onze Vogels

NUMMER 6 | JUNI | 2023

Nederlandse Bond
van Vogelliefhebbers

ssel

De

INHOUD

In deze uitgave

De vogelhandel kan helpen in de strijd tegen wildlife crime 5

Ryan doet 't samen met vader Roger 6

De beginnende kromsnavelkweker - Het houden van kromsnavels - Deel 3 8

Europese roodmus 10

Mijn vogels op de CITES lijst? Hoezo? 12

Kweek met de roodkuifkardinaal (Paroaria coronata) 14

Pimpelmees 16

20 Border

21 Boekhouding voor de shamalijster

22 Uitleg beleid tijdens de AV

23 Een zieke soortgenoot zien, is voor de kanarie al genoeg om een immunoreactie te genereren

24 Hoe begin je met Europese (zang) vogels? (4) - Goudvink

26 Inleiding voorzitter Algemene Vergadering 13 mei 2023

28 Inleiding werkgroep Dierenwelzijn & Wetgeving

En verder

- 4 Column voorzitter
- 30 Van de bestuurstafel
- 31 Column keurmeester
- 32 Bondsmededelingen
- 34 NBvV Info
- 34 Colofon
- 35 Kalendervogel

Coverfoto:
Pimpelmees
© Rik Meerema

Mijn vogels op de CITES lijst? Hoezo?

Duidelijkheid!

Albert Zomer, voorzitter

In mijn jonge jaren was de Vogelwet, waarin omschreven stond dat je zeven soorten vogels legaal mocht houden, van toepassing. Wildzang noemde men dat; nu noemen wij het Europese cultuurvogels. Mensen deden vroeger veel aan "wildvang", gewoon om wat bij te verdienen. Dat hoeft en moet tegenwoordig al lang niet meer. Diverse Europese cultuurvogels worden met succes gekweekt door veel van onze leden. Om ze dan legaal te mogen houden moet er aan voorwaarden voldaan worden. Eén van die voorwaarden is het ringen met de zogenaamde EC ringen. Bestel je die, dan moet je je BSN nummer opgeven en heeft de NBvV, zoals elke organisatie die EC ringen levert, de verplichting die informatie door te geven aan de overheid. Dat doen wij keurig; wij kunnen en mogen trouwens niet anders. Zo is alles super legaal en prima functionerend.

De kans is echter aanwezig dat je als waker dan controle krijgt. Daar is helemaal niets mis mee, want doe je niets fout dan heb je niets te vrezen. Maar waar gaat het af en toe nu mis? Waarvan raken sommige leden in paniek? Dit zou mogelijk kunnen door opmerkingen van de controlerende ambtenaar als: "U moet een UBN nummer

aanvragen" of "U moet een vakbekwaamheidsbewijs houder van vogels hebben". De commissie Dierwelzijn, Wetgeving en Ethiek heeft inmiddels duidelijk uitgelegd hoe hier mee om te gaan. Ik hoorde iemand suggereren dan maar geen ringen meer te bestellen in Nederland, zodat registratie achterwege en de overheid in het ongewisse blijft. Dit werkt echter averechts voor de liefhebber. Worden er EC vogels aangetroffen met buitenlandse ringen dan is er zeker een probleem als u de herkomst niet kunt aantonen.

Als NBvV proberen wij meer duidelijkheid te krijgen! Wel of geen UBN, wel of geen certificaat. Ook de verschillende overheidsinstanties spreken elkaar tegen. De één wil iets wel, terwijl de andere instantie zegt dat het onzin is. Speelt dit alleen in Nederland? Welnee, het bondsblad van Avioris, het blad van de KLN, het bondsblad van de AZ (Duitsland), "De Witte Spreeuwen" van onze zuiderburen, het blad van de Italianen..... overal dezelfde vraagtekens. Afwachten dus welke rechtszaak de eerste jurisprudentie voortbrengt, die duidelijkheid geeft zodat wij eindelijk weten hoe het zit! Ik ga in ieder geval door met mijn fantastische liefhebberij. Ik blijf gewoon EC ringen bestellen, vogels kweken en mijn surplus verkopen of ruilen. Winstgevend? Zeker niet, maar dat is ook niet mijn intentie. Het is mijn hobby!

In de Algemene Vergadering heeft het hoofdbestuur inmiddels aankondigd dat wij de Nederlandse Kampioenschappen in Hardenberg gaan organiseren. Hierbij zijn wij niet over één nacht ijs gegaan. Vele locaties zijn bezocht. Het heeft wat hoofdbrekens gekost. Veel leden hebben adviezen gegeven en meegedacht. Dank daarvoor. Geen enkele centraler gelegen hal was qua kosten op te brengen. De maand oktober was geen optie en geen NK houden is ondenkbaar. Ook de bondsraad kon zich vinden in de keuze voor een locatie die minder kost, maar minder centraal gelegen ligt. In samenwerking met de het bestuur van de "Noordshow", die al jaren als indoor evenement duizenden bezoekers (gezinnen) trekt, komt er een Nederlands Kampioenschap NBvV.

Beide organisaties zien een "win-win" situatie in elkaars aanwezigheid. Wij gaan het dus eerst een jaar proberen, met gedeelde kosten en mogelijk zelfs quitte spelen qua onkosten. De datum is tegenover de Mondial helaas wat ongunstig; opnieuw dezelfde situatie als in 2023. De donderdag van het NK gaan de vogels voor de Mondial al vroeg op transport. Het kan helaas niet anders. Dit doet een beroep op onze flexibiliteit, maar zijn wij dat als vogelliefhebbers niet gewend?

De vogelhandel kan helpen in de strijd tegen wildlife crime

Wereldwijd, maar ook in Nederland wordt veel geld verdiend met internationale illegale handel in bedreigde dier- en plantensoorten, ook wel 'wildlife crime' genoemd. Ook de vogelhandel trekt helaas criminel aan. Op papier lijken vogels leegal gevangen of gekweekt, maar in werkelijkheid worden vergunningen, certificaten en registraties vervalst. Ook worden dieren vaak onder slechte omstandigheden vervoerd en overleeft een groot deel het transport niet. Om illegaliteit en oneerlijke concurrentie aan te pakken zijn meldingen cruciaal. Daarom voert Meld Misdaad Anoniem (M.) campagne in samenwerking met het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), de Politie, het Openbaar Ministerie en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO).

Misstanden vogelhandel

Bij wildlife crime wordt vaak als eerste gedacht aan ivoor of de hoorn van een neushoorn, maar ook de illegale handel in levende dieren voor de hobby vormt wel degelijk een bedreiging voor de instandhouding van diverse soorten. Er is veel vraag naar vogelsoorten die beschermd worden door het CITES-verdrag. De laatste jaren ziet de NVWA grote aantallen vogels op de markt die in gevangenschap moeilijk te kweken zijn. Uit diverse strafrechtelijke onderzoeken blijkt dat de vogels de EU worden binnengesmokkeld en de illegale handel op grote schaal plaatsvindt.

Ogen en oren

Dierenverzamelaars, handelaren en andere betrokkenen kunnen onbewust of ongewild getuige zijn van misstanden. Vogelkenners kunnen signalen van illegale

activiteiten herkennen en hét verschil maken. Niet alleen door zelf te melden, maar ook door andere mensen te informeren over de signalen, de campagne en anoniem melden.

Herken de signalen

Met de campagne brengt 'Meld Misdaad Anoniem' de illegale handel in dieren onder de aandacht en wordt er gewezen op mogelijke signalen die gemeld kunnen worden. Voorbeelden: vogels:

- worden onder een andere soortnaam aangeboden
- komen uit een land met een exportverbod
- lijken gefokt, terwijl dit vrijwel onmogelijk is
- zijn 'ineens' volop verkrijgbaar voor een opvallend lage prijs
- hebben een onduidelijke herkomst
- worden via verborgen kanalen verkocht

Meld illegale handel anoniem

Melden is niet voor iedereen vanzelfsprekend. 'Meld Misdaad Anoniem' biedt een vangnet voor getuigen die onbekend willen blijven en staat los van de politie. Het telefoonnummer en IP-adres van de melder zijn niet zichtbaar en gesprekken worden niet opgenomen of opgeslagen. Melden kan dagelijks telefonisch via 0800-7000 en online via de website www.meldmisdaadanoniem.nl.

Help mee!

De politie en de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA) maken regelmatig gebruik van meldingen vanuit het publiek om illegale handel op te sporen. Volgens Harald Garretsen van de NVWA is melden belangrijk en nodig: "Illegale handel in vogels is een vaststaand feit, blijkt uit diverse strafrechtelijke onderzoeken door NVWA en politie. De modus operandi, de wijze waarop deze illegale handel plaatsvindt, wordt echter ook steeds

slimmer. Vooral serieuze liefhebbers, die kosten nog moeite besparen om hun vogels op de juiste manier te verzorgen, zien vaak illegale handel om zich heen, juist omdat zij zo veel weten over de avicultuur en de normale beschikbaarheid van bepaalde soorten. Zij 'kennen' soms de persoon of personen die vogels uit het illegale circuit aanbieden; dat wordt niet altijd gemeld omdat men bang is voor represailles of geen 'verrader' wil zijn. Daarom is het van groot belang dat een platform als Meld Misdaad Anoniem beschikbaar is waar misstanden anoniem gemeld kunnen worden. Uit veiligheid maar ook ten gunste van een mooie hobby, die in een kwaad daglicht komt te staan door de illegale handel".

NOOT BONDSBESTUUR

Onze vogelliefhebberij valt en staat bij het naleven van regels. Regels door ons zelf vastgelegd b.v. in ons bondsvademecum. Deze regels moeten het ons makkelijker maken bij het spelen op een show of over hoe wij met vogels om dienen te gaan uit ethisch oogpunt. De overheid kent daarnaast ook regels samengevat in wetten of verordeningen. Bij constatering van overtredingen van daarin genoemde regels kun je meestal rekenen op een waarschuwing of een maatregel. Een enkele keer bereiken ons geluiden over zaken die het daglicht niet verdragen kunnen, vaak een uitzondering dan de regel. Gelukkig maar, want verkeerd omgaan met vogels schaadt onze hobby en het aanzien van de NBvV in zijn geheel. Het is ook vanwege die laatste zin dat het hoofdbestuur tegemoet wil komen aan het verzoek van MMA om een redactioneel stuk in "Onze Vogels" te mogen plaatsen.

Namens het hoofdbestuur
Albert Zomer

Ryan doet 't samen met vader Roger

© Henk Branje

Het kan soms snel gaan. Vier jaar geleden nog geen veer in huis. Vandaag de dag hebben Roger en zoon Ryan bijna twintig volières met parkieten.

Roger

Ofschoon niemand in de familie ooit iets met vogels had gehad, had Roger in het verleden al wat vogels: grasparkieten en valkparkieten. Vanwege z'n drukke werkzaamheden werd gestopt met de vogels tot..... een kennis van de voetbalvereniging vroeg of Roger 'n keer naar z'n valkparkieten wilde komen kijken. Dat werd gedaan en meteen was hij weer 'verkocht' en werd er een onderkomen gebouwd voor 'n koppel valkparkieten. Daarna ging het snel.

Ryan

Zoon Ryan is inmiddels zeventien jaar, werkt bij 'n installatiebedrijf en is met z'n eerste jaar BBL opleiding bezig. Hij woont nog bij pa en ma thuis en dat bevalt prima. Ryan ging vanaf het begin met z'n vader mee kijken bij andere vogelliefhebbers en op vogelmarkten; langzaam werd z'n interesse groter om zelf ook iets met vogels te gaan doen.

Ofschoon vader doorgaans de financiering van nieuwe vogels op zich neemt, doen ze de verzorging samen. Dat betekent het voeren, het schoonmaken van de buiten- en binnenvluchten, het controleren van de nestkasten. Samen nieuwe vluchten bouwen.

Waarom vogels?

Ryan vindt het een prachtige hobby; je hebt altijd iets omhanden. Hij heeft 't virus van z'n vader. Hij kreeg als eerste een mannetje roseicollis waar hij zelf 'n popje bij kocht. Een van de partners was handtam, dus van kweken kwam niet veel terecht. Ook kreeg hij een koppel roodrugparkie-

Vader Roger en zoon Ryan

ten van z'n ouders. Want ook moeder de vrouw is gek op vogels.

Wedstrijdgebeuren

Beiden zijn lid bij vogelvereniging 'De grensvogels' uit het Limburgse Ittervoort. In het spelen van vogels op wedstrijden hebben beiden vooralsnog geen interesse. Ze vinden dat de vogels te lang in de wedstrijdkooi moeten zitten en vervolgens

weer terug naar een volière moeten. Wel heeft Ryan 'n keer 'n vogel door een keurmeester laten keuren op een verenigingsavond. De agapornis van Ryan behaalde al meteen het hoogste aantal punten...

De vereniging bevalt prima; contactavonden, de maandelijkse vogelmarkt, bezoeken bij en van collega liefhebbers. De ringen kunnen tegenwoordig digitaal besteld worden; dat bevalt uitstekend.

Buitenvluchten

Violet halsband

Bleekstaart donkerblauw

Pallid turquoise halsbandpop

Waarom halsbanden

De halsbandparkieten zijn de favorieten van familie Slaats. Schitterende vogel om te zien in heel veel verschillende kleurslagen. Momenteel heeft men acht koppels waaronder lutino, blauw, wildkleur. Ofschoon vorig jaar geen jongen op stok kwamen, gaat het dit jaar prima.

Zoals vaak bij kwekers van halsbandparkieten is het heel vaak een verrassing wat voor kleur jongen er uit een bepaalde combinatie geboren wordt. Zo ook bij de halsbandparkieten in Neeritter. Op de telefoon heeft Roger een app 'gencalc.com' (genetic calculator 1.3) waarmee de uitkomsten kunnen voorspeld en 'berekend' worden van verschillende combinaties van kleurslagen van de oudervogels.

Huisvesting

In de afgelopen jaren zijn er vijf buitenvluchten waarin de halsbandparkieten worden gehouden; in een andere hoek van de tuin staat een grotere vlucht van drie bij drie meter waarin straks de jongen geplaatst gaan worden.

In huis zijn zo'n tien binnenvluchten geplaatst. Daar worden onder andere enkele koppels halsbandparkieten gehouden; deze worden binnen gehuisvest omdat ze 's winters aan de gaas hangend overnachten. Dat kan bevroren tenen opleveren; vandaar dat deze vogels naar binnen gehaald zijn. De buitenvolières beschikken namelijk niet over een nachthok; wel zitten de vogels overdekt en helemaal tochtvrij. De volières zijn de afgelopen jaren al 'n keer geplaatst en er liggen al plannen voor nog meer vluchten....

Normaal worden iedere zondag de vluchten schoon gemaakt, behalve in het broedseizoen.

Er wordt altijd, een keer per dag, op hetzelfde tijdstip gevoerd; ze voeren alle hardvoer en eivoer afgewogen. Ze mengen hun eigen zadenmengeling: een Slaats mengeling voor grote parkieten, aangevuld met verschillende zaden. De vogels krijgen elke dag fruit.

En nu verder?

Dat de interesse van Ryan nog steeds groter wordt blijkt wanneer ik vraag welke

vogels hij op z'n verlanglijstje heeft staan: rosekaketoos en grijze roodstaarten. Voor vader Roger geen probleem; dan worden gewoon weer wat vluchten gebouwd!

Ryan

Binnenvluchten

Grijze valkparkiet

De beginnende kromsnavelkweker

- Het houden van kromsnavel -

Deel 3

© Adri van Kooten

Deze artikelenreeks is vooral bedoeld voor de beginnende maar ook wel voor de meer gevorderde vogelliefhebber die heeft besloten om bepaalde soorten kromsnavel aan te schaffen maar met allerlei vragen wordt geconfronteerd waarop hij/zij (nog) geen of onvoldoende antwoorden heeft.

Ventilatie

Vergeet niet in het nachtverblijf voldoende ventilatieroosters aan te brengen. Door een doelmatige plaatsing van de af- en toevoeropeningen kunt u de natuurlijke ventilatie gunstig beïnvloeden. Door het temperatuurverschil tussen de warmere lucht in het nachtverblijf en de koudere buitenlucht, ontstaat er een drukverschil tussen de binnen- en buitenlucht. Om hier optimaal van te profiteren is het van belang dat de ontluuchtingsroosters (afvoer verontreinigde lucht) zo hoog mogelijk worden aangebracht en de toevoeropeningen (aanvoer verse lucht) net boven de vloer. Als in het nachtverblijf verwarming aanwezig is, dienen de toevoeropeningen bij voorkeur achter de verwarmingsinstallatie geplaatst te worden, zodat de toegevoerde lucht reeds min of meer verwarmd het vogelverblijf binnenstroomt. Verdeel de ontluuchtings- en toevoeropeningen gelijkmatig over de wand en voorzie ze van verstelbare luchtinvoer-roosters zodat tocht, ingeval van veel wind, kan worden tegengegaan. De luchtinvoer-roosters helpen tevens mee ongedierte (onder andere muizen) buiten te houden. Breng de verstelbare luchtinvoer-roosters aan in de wand waar de wind de meeste tijd van het jaar op staat, om zodoende te profiteren van de stuwkracht ervan. Breng de ontluuchtingsopeningen aan in de wand waar

de wind het grootste deel van het jaar niet op staat; dit om te voorkomen dat de verontreinigde lucht het vogelverblijf weer ingeblazen wordt. Tips met betrekking tot de ventilatie:

- Ventileer bij koud weer nauwgezet in verband met een juiste relatieve vochtigheid. Te weinig ventileren kan een overmaat aan vocht en schimmelvorming geven. Te veel ventileren maakt in de winter de lucht droog (uitdrogen van de eieren!!);
- Gasapparaten (gaskachels!) verbruiken zuurstof uit de lucht. Ze hebben dus, als ze in bedrijf zijn, voortdurend frisse lucht nodig. U dient in zo'n geval altijd (onderin) ventilatieopeningen aan te brengen. Deze mogen nooit worden gedicht! Zoals reeds eerder is opgemerkt zijn elektrische met olie gevulde radiatoren en of een centrale verwarming goede keuzes;
- Zorg bij een gaskachelverwarming voor een regelmatige onderhoudsbeurt. Dit is

van groot belang voor een goede verbranding en dus ook voor de gezondheid van de vogels.

Daglicht

Daglicht in het nachtverblijf, zolder of schuur is erg belangrijk. Er moeten daarom voldoende ramen worden aangebracht en/of één of meer doorzichtige kunststofkoepelels c.q. -platen in het dak. Om een goede natuurlijke verlichting te krijgen dient het totale oppervlak van de ramen minimaal gelijk te zijn aan een zesde van het vloeroppervlak van het nachtverblijf. De verdeling van de ramen moet zodanig zijn dat er nergens donkere schaduwen ontstaan. Kunstmatige verlichting

LED TL-verlichting

Een kunstmatige verlichting zal in veel gevallen noodzakelijk zijn. Met name geldt dit voor de wintermaanden en bij

huisvesting van de vogels op zolder of in de schuur. Als u overdag werkt zult u de vogels veelal in de vroege ochtend of 's avonds moeten verzorgen. Voor een vogelverblijf zal een tl-verlichting de meest aangewezen kunstmatige verlichting zijn. Ingeval van tl-verlichting zijn tl-buizen die het daglicht nabootsen met infrarode en ultraviolette stralen de beste keus. Deze tl-buizen zijn onder de naam true-lite verkrijgbaar. Aanbevolen wordt om voor elke 2,5 m lengte van het vogelverblijf een 1,5 m lange tl-buis te plaatsen. Ook wordt wel 40 watt per vierkante meter als norm aangehouden. Een nachtverlichting moet eigenlijk niet ontbreken. Ingeval van bijvoorbeeld storm, onweer of andere verstoringen kan een nachtluchtje ervoor zorgen dat de vogels rustig blijven of snel weer rustig worden. Er zijn verschillende typen nachtverlichtingen. Zeer geschikt hiervoor zijn de in de handel verkrijgbare 'stopcontactlampjes' die voorzien zijn van een sensor. De sensor zorgt er in dat geval voor dat bij schemerlicht het lampje begint te branden. Ook is er verlichtingsapparatuur te koop waarmee een dag- en nachtritme is in te stellen en waarbij het licht 's nachts gedempt blijft branden.

De maaswijdte van het gaas

Kromsnavels verlangen een stevig gaas. Voor kromsnavels kan daarom het beste gekozen worden voor gaas met een maaswijdte van 1,9 x 1,9 centimeter. Nieuw gaas glimt nogal. Dit is te voorkomen door het gaas te behandelen met zwarte verf. Het aanbrengen van de verf gaat het gemakkelijkst met een (brede) verroller.

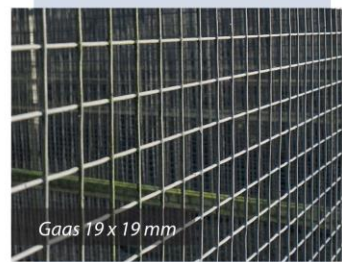
Sluis

Bij de bouw van de buitenvolière is het raadzaam om ook een sluis aan te brengen. Deze zorgt er namelijk voor dat bij het betreden van de volièrre geen vogels naar buiten kunnen ontsnappen. Immers, als u er één ontkomt bij het betreden van de buitenvolière, zal hij in de sluis terecht komen en gemakkelijk weer terug te plaatsen zijn. Indien er geen plaats is voor een sluisje moet het volièrre deurtje zo laag mogelijk gemaakt worden, bijvoorbeeld niet hoger dan 1,5 meter. Doordat vogels de neiging hebben zo hoog mogelijk te vliegen zal bij

een laag deurtje de kans op ontsnappen kleiner zijn.

Zitstokken

De dikte van de zitstokken is voor vogels erg belangrijk. Zo geven te dunne zitstokken aanleiding tot een sterke nagelgroei en veroorzaken zitstokken van één en dezelfde dikte vaak likdoorns bij de vogels. Voor een juiste dikte kan als vuistregel aangehouden worden dat de tenen van de poten ongeveer tweederde van de zitstok moet omklemmen. Ter voorkoming van likdoorns is het verder raadzaam zitstokken aan te bieden die enigszins in dikte variëren. Ovale exemplaren hebben de voorkeur boven ronde omdat de laatste het nadeel hebben dat de tenen van de vogels steeds in één positie gekromd zijn. De zitstokken dienen verder stevig en onbeweeglijk bevestigd te worden. Bij bevestiging van de zitstokken aan de wanden moet u er voor zorgen dat er twee tot drie millimeter ruimte blijft tussen de wand en de zitstok. Door ze op deze wijze te bevestigen krijgt bloedluis, in geval we daar last van mochten hebben, niet de kans om zich tussen de wand en de zitstok te nestelen. Voor wat betreft de buitenvolière geldt dat u de zitstokken zodanig moet aanbrengen dat de vogels bij het vliegen een zo groot mogelijke afstand moeten overbruggen. Ze zijn immers gebouwd om te vliegen! Plaats de zitstokken zoveel mogelijk hoog in de volièrre. Vogels hebben namelijk een duidelijke voorkeur voor hoge zitplaatsen. Afhankelijk van de beschikbare ruimte en de hoeveelheid vogels die een zitplaats in de volièrre moeten hebben, maakt u aan weerszijden in de volièrre twee of meerdere zitstokken. Om te voorkomen dat ze elkaar met uitwerpselen besmeuren brengt u deze onder een hoek van 45 graden ten opzichte van elkaar aan. Als maat voor de onderlinge afstand tussen de zitstokken houdt u de lengte van de vogels plus vijftien centimeter aan. In dat geval kunnen ze op de onderste zitstok net niet met de snavel bij de staartpennen van de vogels erboven. Ingeval van zitstokken is het altijd goed gebruik te maken van natuurlijke zitstokken. In dat kader zijn zitstokken van wilgentakken en fruitbomen de beste keus. Voor het bevestigen ervan kunt u

het best gebruik maken van zogenaamde stokhouders. Deze zijn zeer eenvoudig aan te brengen en geven u de mogelijkheid de stokken, indien gewenst, gemakkelijk te vervangen of te verwijderen.

Wordt vervolgd!

sel

De

Europese roodmus (Carpodacus erythrinus)

© Alois van Mingeroet

Door zijn zeldzaamheid stond deze prachtige vogel reeds lang op mijn verlanglijstje om te fotograferen.

Zeldzaam

Ik had hem al enkele keren gemist; een dag in Katwijk aan Zee leverde niets op in 2016. En ook op Texel heb ik me, nadat hij er gesignaleerd was, enkele dagen te pletter gezocht, maar niet gevonden. In Goeree-Overflakkee ook tevergeefs gezocht niettegenstaande ze er ook gezien werden in 2018 en 2019. Maar 2020 zou het jaar van de Europese roodmus worden. Op 24 mei zag ik op Vogelwaarneming.nl dat er toch weer een Europese roodmus man gespot was bij de Slikken van Goeree Overflakkee. En wat nog belangrijker was, één van mijn vrienden Chris van Rijswijk had er een mooie foto van gemaakt. Dus maar aan Chris gevraagd hoe en waar de vogel te fotograferen was. Nou zei Chris ik ga er morgen opnieuw naartoe; om 06.00 uur afgesproken op de parking in de buurt van de vogelobservatie hut. Hoe gemakkelijk kan je het hebben en het was ook maar 200 meter lopen naar de plaats waar Chris de dag ervoor de Europese roodmus gefotografeerd had. Op het plaatsje aangekomen zat de roodmus te zingen uit volle borst. Dat er slechts vier fotografen waren was best meegenomen, allemaal keurig op het zandpad. De vogel was geheel niet bang en kwam al zingend poseren op een afstand van 5 à 10 meter. Ideaal voor de Canon 5 d Mark IV en de Canon 600 mm. Nog nooit heb ik mijn spullen zo snel uitgepakt, vlug enkele foto's gemaakt en dan begin je te kijken waar je de beste compositie hebt en de mooiste achtergrond. En met de hulp van Chris lukte dat uiteraard nog beter, want die was er de dag ervoor ook al enkele uren geweest. Opvallend was wel dat de vogel geringd was en volgens een kenner vogelfotograaf-waarnemer zou de knappe zanger reeds een baasje van vijf jaar oud zijn die elk jaar opnieuw naar hetzelfde plaatsje komt. Met zijn mooie rode kleur is het een echte blikvanger. We zijn drie dagen achter elkaar naar het mooie natuurgebied geweest en hebben meer dan 1000 foto's gemaakt. Er stonden nooit meer dan zes fotografen, die zich ook nog eens keurig gedroegen. Dat mag ook wel eens gezegd worden. Ben in elk geval blij met mijn foto's van de Europese roodmus man. En nu nog eens een vrouwtje dat een jong voedert, dat zou ook niet verkeerd zijn. Dromen mag altijd en als je er heel hard in gelooft en je doet er alles voor, dan komen ze soms uit.

Avicultuur

In avicultuur zijn ze nooit veel gehouden en gekweekt, komt ook wel door de zeldzaamheid. Hun neef de Mexicaanse roodmus (*Carpodacus mexicanus*) daarentegen is een wereldburger in de

vogelliefhebberij. Ze zijn volledig gedomesticeerd en worden in vele mutaties gekweekt: topaas, agaath, phaeo, ino, opaal, pastel en bont. En het aantal mutaties van een soort bepaalt toch vaak het succes als voliërevogel. Maar de zeldzaamheid en de prijs is toch ook bepalend voor een soort om het te doen. En het goede nieuws is dat er enkele van onze beste kwekers bezig zijn om een stam fokzuivere Europese roodmussen op te bouwen. Ze hebben hulp uit België, Duitsland en Italië, alleen in de wildkleur en die zijn al mooi genoeg. Ik hoop maar dat niemand het in zijn/haar hoofd haalt om door transmutatie de kleuren van de Mexicaanse roodmus naar de Europese roodmus over te brengen. Want dat zou echt wel een rode kaart verdienen om er de voetbal termen bij te halen.

Kweek

De kweek is vergelijkbaar met die van de Mexicaanse roodmus en de kneu (*carduelis cannabina*). Het zijn geen moeilijke vogels maar ze verlangen wel een prima verzorging en hygiëne en vooral

EUROPESE VOGELS

een droge bodem. De kweek kan zowel in voliëre als in een ruime broedkooi, weliswaar hoe kleiner de kooi hoe meer last je hebt van de man. Daarom wordt ook vaak de man opgekoooid zodra het popje zit te broeden. Eivoer leren ze al snel eten zeker wanneer er gekiemde zaden onder gemengd zijn.

De Europese roodmus is ook een echte onkruid minner: zuring, paardenbloem, kruiskruid, melde, bijvoet, vogelmuur, moerasspirea, boerenwormkruid, perzikkruid. Kwestie van zadenmengeling zal men zelf wat moeten verzinnen met bv. 50% mengeling voor distelvinken, 25% mengeling voor groenlingen en 25% mengeling voor kanaries en nog wat extra raapzaad. Best is gerantsoeneerd te voeren zodat ze gevarieerd eten. Uiteraard moeten ze altijd kunnen beschikken over zuiver drinkwater en regelmatig over badwater. Voor de rest zijn het vrij rustige voliërevogels met een aangename zang en ze imiteren ook wel andere zangvogels.

Kleurtje

Wil je de man zijn mooie rode kleur laten tonen, zal je toch wat kleurvoeding moeten geven. Een goed systeem is dit in het drinkwater op te lossen. Zelf had ik goed resultaat met hun neef de Mexicaanse roodmus en ook bij de kruisbek en haakbek: 1 gram Betacaroteen en 1gram Cantaxanthine mengen in een klein pot-

je met heet water; wanneer alles goed opgelost is mengen onder één liter drinkwater en bewaren in het liefst een oude authentieke grote bierfles. Met zo'n klepsysteem op en bewaren in de koelkast. En absoluut niet in de zon laten staan. Het is voldoende om de Europese roodmus man één dag per week dit te drinken te geven. Vooral mee beginnen voordat de rui aanvangt zodat je niet te laat bent. Belangrijk is ook dat de poppen deze rode kleurstof niet binnen krijgen want dan krijgen die een vervelende rode was in de bevedering, wat uiteraard niet mag voor de tentoonstelling. Een mooie rode man is een streling voor het oog. Karakteristiek is dat hij geen flanktekening bezit. En voor de tentoonstelling, ik heb 35 jaar vogels gekeurd en 10 wereldshows. En nogal wat internationale shows. Ik heb niet één Europese roodmus gekeurd wat toch wel wijst op de zeldzaamheid.

Aan wie de eer om een eigenkweek Europese roodmus op de tentoonstelling te brengen.

usel

De l

Mijn vogels op de CITES lijst? Hoezo?

© Lou Megens

Het begon allemaal met een onschuldige vraag op Facebook. Waar een persoon vroeg of er iemand nog een koppel groene kardinalen beschikbaar wist. Waarop een andere persoon me er op attenderde dat deze vogels voortaan op de CITES lijst appendix II stonden. Wat nu? Mijn eerste reactie was schrikken! Ik had zelf óók een koppel groene kardinalen. Wat was dit nu weer? Eerst maar eens uitpluizen wat CITES II betekende. Aha, er is een merkplicht (gesloten ring) en een administratieve plicht (herkomstverklaring) Maar hoe had ik dit moeten weten? En waarom overvalt me dit? Wie controleert en handhaaft? Veel vragen en verassend weinig kennis in mijn omgeving van vogelliefhebbers. Dan maar zelf op zoek, waarbij ik grof door de regelgeving ga en alleen voor appendix II in detail treedt.

CITES is een internationale overeenkomst tussen landen die bedreigde planten en dieren beschermt. CITES (Convention on International Trade of Endangered Species of Wild Fauna and Flora) doet dit door de handel in deze soorten te reguleren. Er zijn ruim 35.000 soorten aangewezen, waarvan 5.800 beschermde diersoorten.

CITES kent drie beschermingsniveaus, appendix I, II en III, waarbij I staat voor het hoogste beschermingsniveau. De EU basisverordening EG 338/97 verdeelt de CITES appendices in bijlage A, B, C en D (D is minst streng en alleen in de EU beschermd) Dat is op zijn minst verwarrend. Appendices en bijlagen? En niet alle vogels onder appendix I, II of III zijn gelijk aan bijlage A, B of C! Er is echter nóg een uitzondering; sommige soorten hebben extra aandacht nodig en die noemen ze "uitgelicht". Dat beschermingsniveau komt dus nog vóór appendix I. Het betreft onder andere ivoor en grijze roodstaartpapegaaien.

Roodkuifkardinaal

De wetgeving rondom CITES is ongelooflijk complex en uitgebreid, vooral als we over in- of uitvoer van- en naar de EU spreken, daarom vanaf nu alleen de focus op bijlage B.

Maar wie bepaalt de samenstelling van de CITES lijst?

Dat gebeurt tijdens een driejaarlijkse conventie van meer dan 160 overheden van CITES lidstaten. Op de meest recente conventie (eind november 2022) in Panama (CoP19), werden 46 van de 52 voorstellen aangenomen, waaronder de schamalijsster die per 23-02-2023 onder CITES bijlage B valt!

Hoe had ik dit moeten weten?

Tsja, als vogelliefhebber kun je het best je eigen vogels checken op <http://speciesplus.net>. Je voert de wetenschappelijke naam in van je vogels en je ziet onmiddellijk óf en zo ja, onder welke CITES appendix je vogels vallen. Verder kun je je op de site van het RVO abonneren op de CITES nieuwsbrief (gedaan). Dan krijg je in de toekomst middels deze nieuwsbrief per

e-mail iedere wijziging aangemeld.

Wat moet ik nu nog doen?

Ik heb gecontroleerd of mijn vogels binnen CITES vallen (en ja hoor, naast de schamalijsster en groene kardinaal bijvoorbeeld ook nog de roodkuifkardinaal) en ik weet welke appendix/bijlage geldig is. Zoals eerder vermeld concentreer ik me alleen op bijlage B, maar grofweg gelden de volgende eisen:

- appendix I: speciale CITES ringen, herkomstverklaring, EU certificaat en administratie (verplicht 7 jaar bewaren); Commerciële handel is in principe verboden.
- appendix II: gesloten pootring, herkomstverklaring en soms een EU certificaat
- appendix III: binnen de EU niets, bij invoer naar EU een kennisgeving en bij uitvoer buiten EU een uitvoervergunning.

Herkomst/Overdrachtsverklaring

Zowel het RVO als de NBvV bieden daarvan een sjabloon aan. Ik besloot om die van het RVO te gebruiken. Maar omdat ik mijn vogels had vóórdat er sprake was van CITES, kan ik alleen maar invullen wat ik weet. Het

invullen valt mee, maar er wordt bij de RVO ook gevraagd naar de gegevens van de ouders en zelfs de grootouders van de betreffende vogel! Er dient ook nog een oorsprongscode ingevuld te worden. Code? Oh, zie bijlage. Ik heb de keuze uit W, R, C, F, I, O, U of X. Ik denk dat C (overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk XIII van verordening (EG) nr. 865/2006 in gevangenschap gefokte dieren, alsmede delen en afgeleide producten daarvan) van toepassing is. Maar wanneer ik verklaar EG 865/2006 te volgen, dien ik toch ook te weten wat daarin staat? Dus de verordening maar opgezocht en geopend (93 pagina's...) en ja, ik kan hieraan voldoen.

Tsja, dat EU certificaat....

Dat kost euro 15,-/vogel en moet speciaal aangevraagd worden. Hiervoor is nodig:

- kopieën van de EU certificaten of invoervergunningen van de ouderdieren.
- kopie van uw administratie
- aankoopbewijs óf overdracht verklaring
- kopie van uw bezitsontheffing óf;
- een bewijs van legale afkomst

Wanneer ik kijk naar het stroomschema wat het RVO ter beschikking stelt zou ik wél een EU certificaat nodig hebben (vogel legaal gekocht, maar kan dit niet bewijzen met een aankoop bon of invoervergunning. Maar omdat ik onmogelijk aan de hiervoor gestelde eisen kan voldoen (vogels in bezit vóór CITES in beeld kwam) zie ik er maar vanaf!

En dan die administratie....

Er wordt door de RVO een format CITES administratie aangeboden. Even downloaden, opslaan als en bewerken inschakelen. Het werkt perfect, maar ze moeten wel veel weten:

- wetenschappelijke naam
- geboortedatum
- land waar het dier vandaan komt
- plaats en datum waarop u het dier kreeg
- het CITES document dat u bij het dier kreeg (bv EU certificaat of invoervergunning)
- gegevens over de soort en code van de ring
- datum waarop de vogel geringd is

- aantal nakomelingen
- aantal vogels dat u per soort heeft
- datum en plaats waarop de vogel van eigenaar verandert
- NAW gegevens van de persoon die de vogel heeft overgenomen
- Datum en plaats van overlijden

Nou, nou, het is me nogal een lijst! Maar wacht, wat zie ik op de RVO-site onder "administratie beschermde dieren en planten"? In bijlage B (appendix II), is er één uitzondering. U hoeft géén administratie bij te houden voor gefokte vogels met een gesloten pootring. U moet wél altijd de legale afkomst kunnen bewijzen. Bijvoorbeeld met een overdrachtsverklaring van de fokker. Had dat eerder gezegd! CITES Appendix II (bijlage B) vereist dus een gesloten pootring, een herkomstverklaring en soms een EU certificaat.

Oh ja, ook úw Japanse nachtegaal staat op de CITES, appendix II lijst.... Ik ben benieuwd wat ome Jan daarmee aanvangt....

Japanse nachtegaal

usel

De,

Kweek met de roodkuifkardinaal (*Paroaria coronata*)

Omdat het geslacht van de kardinalen (*Paroaria*) sinds enkele jaren ingedeeld is bij de familie van de tangara's (*Thraupidae*), vallen ze daarmee ook formeel binnen de groep van vruchten- en insectenetters.

© Lou Megens

En kan ik als rechtgeaarde softbill liefhebber nu ook "gelegaliseerd" deze vogels houden als hobby... De reden van mijn interesse was de buitengewone schoonheid van de vogel. De kop, kuif, keel en spits toelopende borstvlak zijn helderrood. Zijn donkergrijze nek heeft een witte band met lichte vlekjes. De bovenzijde is leigrijs, de onderzijde grijs-wit en de staart is bijna zwart. Dat gecombineerd met zijn altijd parmantig overeind staande kuif maakt deze 18cm grote vogel tot een schoonheid! Bovendien zingen beide geslachten zeker niet onverdienstelijk. Zijn oorspronkelijk leefgebied is het zuidoosten van Zuid-Amerika, met name van Bolivia tot centraal Argentinië, Paraguay en zuidoostelijk Brazilië.

De aankoop

Na een zoektocht op internet vond ik al snel een jonge man in Limburg. De vogel werd opgehaald met het bijbehorende DNA certificaat, want de geslachten laten zich niet onderscheiden van elkaar. De mooie rode kleuren komen echter pas in het tweede jaar, dus moesten we het voorlopig doen met een wat fletse versie van de oudervogels. Ik kwam in contact met iemand op Facebook (F.) die óók een koppel roodkuifkardinalen zocht. We zouden beiden zoeken en elkaar informeren. En omdat ik vervolgens in het noorden van het land twee poppen en een man te koop zag staan (2 adressen), bood ik aan om ook voor hem de vogels mee te nemen; ik moest toch rijden om mijn pop op te halen en het andere adres was niet zo ver uit de richting. Echter kon F. de vogels niet direct ophalen omdat hij op vakantie was, maar beloofde direct bij terugkomst de vogels op te komen halen bij mij. Na enkele dagen echter ging één pop dik zitten en werd mager, die kon ik niet overgeven! De pop ging ook dood, F. nam de alleen man over, waardoor ik met een financiële strop achterbleef. Niemand treft blaam, maar een echt goed gevoel gaf het niet.

Winter

Ik hield de vogels in de winter binnen in een onverwarmde schuur in een ruime kooi van 120 cm lang. Toch hadden de vogels een sterke neiging om te vervetten. Maar wat rustiger aan doen met het eivoer en de pinkies dan. Het basisvoer is een kardinalen zaadmengeling, dagelijks aangevuld met wat groenvoer

zoals witlof, wortel, broccoli en dergelijke. Vers water, badwater, grit en sepia staan altijd tot beschikking. In het voorjaar plaatste ik ze al snel naar buiten in een volière box van 2x2x2 meter. Beukensnippers op de vloer, een volledig afgedekt dak met polyester en een grote conifeer in een kuip omdat ik gelezen had dat ze daar graag gebruik van maakten om hun nest in te maken. Schijnbaar eindeloos werd er met nestmateriaal gesjouwd, dat zag ik dagelijks in het badwater liggen, maar een nest werd er niet gebouwd. Maandenlang ging dit door. Het toevoegen van open tralienestkastjes, kapelletjes, een kokosnestje in de conifeer, divers nestmateriaal, niets mocht baten.

Tóch gaan broeden

Dagelijks eigengemaakt eivoer met pinkies en gekiemd zaad, wasmotlarven en onbeperkt levende buffalowormpjes gaf ik ze, naast het zaad en groenvoer. Ook bij F. gedroegen de vogels zich identiek, mogelijk waren ze nog te jong? Nooit zag ik ze nestelen. Maar half juli vloog de pop uit de top van de conifeer, waar ze in het kokosnestje een nestje had gebouwd waar al drie eitjes in lagen! Zo dicht onder het dak, dat ik er met de camera niet bij kon. Snel maakte ik met de telefoon op goed geluk wat foto's, in de hoop dat er wat bruikbaar zou zitten. Nu was het 12 dagen afvinken op de kalender en jawel hoor, ondanks het verschil in grootte van eieren (eentje week erg af qua grootte), kwamen er drie jonge roodkuifkardinalen ter wereld. Door het eivoer werd dagelijks Grog New (van Dr. Coutteel) gemengd

Drie eitjes

om coccidiose en atoxoplasmose te voorkomen. De jongen groeiden voorspoedig op en ik kon ze op de 5e dag al ringen met 3,8mm. Uit voorzorg plakte ik de ringen af met leukoplast. Het weer werd echter warm en de voorspellingen waren niet positief. Ik had al een rieten mat op het polyester volièredak gelegd en spoot dit op de warmste dagen regelmatig nat. Maar toen de jongen nog in het nest zaten en het kwik de 40 graden aan zou kunnen tikken, besloot ik om de jonge vogels uit het nest te halen en op de bodem neer te zetten. Die hoge verwachte temperaturen zouden de al bijna bekwame jongen anders zeker niet overleven, zo vlak onder het dak.

Problemen na het uitvliegen

De ouders voerden de jongen ook op

de bodem voortreffelijk. Maar ik vond het wel erg lang duren daarna voordat de jongen probeerden te vliegen of omhoog te springen... Een jong vloog al rond, terwijl de andere twee geen twee cm van de grond afkwamen. Bij een nadere inspectie zag ik dat ook de pootjes niet recht stonden (niet gebroken) en dat de teentjes samen gekruld waren. Na nog enkele weken gewacht te hebben op enige verbetering, kon ik niet anders dan deze jongen uit hun lijden te verlossen. Wat zouden ze gehad kunnen hebben? Het leek duidelijk op een tekort aan een of ander mineraal of vitaminen. Maar waarom dat ene jong niet? Ze kregen nooit meelwormen (minder goede ervaringen mee) en krekeltjes namen ze niet op. Het eivoer was aangemaakt met Triovit, Gistocal en

Calcium; de levende buffalo's waren ook met Gistocal bestoven. Met een onbestemd, onbevredigd gevoel sloot ik dit eerste kweekjaar met de roodkuifkardinalen af. De kweek kwam laat op gang (bij F. helaas helemaal niet) en het verlies van de twee jongen in zo'n laat stadium overschaduwde het succes van het ene jong. Met name omdat de oorzaak niet bekend was geworden. Jammer, maar volgend jaar proberen we het weer met deze "tangara"!

Toch 'n mooi resultaat, een kwieke jonge vogel

Jongen, net na het ringen

Oudervogels met jong

Pimpelmees (Parus caeruleus)

Mezen behoren tot een groep vogels die een behoorlijk vliegvermogen hebben, maar in zekere zin hiervan beperkt gebruik kunnen en zullen maken. Het zijn geen overgrote vogels, maar zijn erg ongedurig van aard en in hun bewegingen.

Gerrit Frank †

Sociale vogels

Buiten de broedtijd blijken het zeer sociale vogels levende vogels, die in flinke groepen rondtrekken. Vaak is de samenstelling van zo'n groep erg verschillend van samenstelling. Bij het vogelringwerk valt je dit op, doordat je soms in een keer een heel gezelschap vangt. Uitdrukkelijk een gevolg van hun sociale contacten via hun lok, roep- en alarmgeluiden. Hangend in het net lokken ze daarmee hun soortgenoten.

Aan de kleuren in het verenpakje kun je eigenlijk al uitmaken in welke leefomgeving mezen thuis horen. De donkere kleuren van de kool-, staart- en matkopmezen passen meer in de donkere, wat sombere naaldboombossen. De kleuren van de pimpelmees wijzen in de richting van sterk gemengde, lichtere loofbossen. Hun blauw en geel zijn beter afgestemd op een dergelijke omgeving. Koolmezen tref je vrijwel overal in ons land aan terwijl pimpelme-

zen, geringer in aantal in ons land dan de Koolmees, vrij weinig of geheel niet in streken met veel naaldhout voorkomen.

Voedsel

Mezen zien we in de winter veelvuldig op de voertafel bij huis, waar ze zich te goed doen aan de daarop aangeboden zaden en vetbollen. Pimpelmezen zijn echter kieskeuriger in hun voedselkeuze. Ze prefereren insecten, maar in de wintertijd schakelen ze bij voorbaat over op de zaden van bomen als berk en els. Neem je de proef door bij of op de voedertafel zaden van berk en els aan te bieden naast bijvoorbeeld kanariezaden, dan wordt de voorkeur aan het "boom"zaad gegeven.

Tegenwoordig kun je volop vetbollen kopen. Tot in de supermarkt toe. Deze bollen bevatten vaak erg veel rundvet.

Het mengselzaad in zo'n bol is vaak vrij grof. Zonnepitten vormen meestal een behoorlijk deel van het geheel.

© Henk Branje

sel

De

In zomer en najaar verzamel ik veel zaden van de berk. In de wintertijd, vooral na een vorstperiode, laten elzen hun roodbruine zaad volop vallen. Door met een stuk doek-vangzeil- onder elzen te werken kun je behoorlijk wat zaad van de elsen te pakken krijgen. Doe je deze zaden nu door de andere zaden bij het maken van vetbollen, dan blijkt dat die vetbollen de voorkeur krijgen van de pimpelmees!

Wat ook leuk is om te proberen: ongezouten plantaardige margarine mengen met dit zaadmengsel en op een ruige boomstam uitstrijken over een behoorlijk oppervlak. Je weet niet wat je krijgt te zien!

Nestkast

In de eerste plaats de nestgelegenheid. Een kastje met de afmetingen: hoog 25 cm, met zijwanden van 15 cm breedte, waarvan er een tussen de twee andere zijwanden draaiend is bevestigd, een ruim overstekend dak aan de voorkant zal zeker voldoen.

De dikte van het hout dient minimaal anderhalve centimeter te zijn. Kastjes gemaakt van bijvoorbeeld betontriplex zijn goed weerbestendig maar houden het vocht ook vast in de kast. Een paar extra ventilatie gaatjes net onder de deksel voorkomen veel narigheid. Ook een paar boorgaatjes in de bodem zijn aan te bevelen.

Maar.... dan komt de afmeting van het vlieg gat.

De doorsnede bepaalt de soort vogel die er wel of niet in kan broeden. Het invlieg gat mag geen grotere diameter hebben dan hooguit 25 mm. Een gaatje van circa 23 mm is zelfs aan te bevelen. Dat kleine vlieg gat is nodig om een eventuele kat geen mogelijkheden te bieden met de poot in het kastje te kunnen komen. Maak je het gat nog groter dan kan bij 32 mm de huismus er nog niet in maar de ringmus wel. Zo is een gat tot 38 mm spreeuwen werend. Een zitstokje onder het gat plaatsen is echt niet nodig.

Wat wel verstandig is het plaatsen van een stuk blik of ijzeren ring om het gat. Zitten er spechten bij u in de buurt, dan is zo'n gat uitnodigend voor een specht om er behoorlijk rond om te hakken, met het nare gevolg dat de hele voorkant van de kast er aan gaat.

Nestmateriaal

Wanneer je een nestkast opent van pimpelmezen aan het begin van hun broedseizoen, dan valt op dat in eerste aanzet erg veel gebruik gemaakt wordt van mos. Vervolgens vind je er veel haren in. Bij mijn huis zijn het vooral korte zwarte haren, vermoedelijk van onze hond en juist heel lange van paarden. Waar ze ook mee werken is met stukjes korstmoss: de geelgroene uitwassen die je in stedelijke gebieden vaak op bomen, daken en oude muren aantreft. Fijne grashalmpjes vormen in de kom van haar het sluitstuk. In dit zeer zachte kuiltje komen uiteindelijk de romig witte eitjes - met wat rossige stipjes - te liggen. Meestal tussen de 9 en 14 eieren! Een fors getal voor zo'n klein vogeltje.

Broeden

Pas wanneer het legsel voltallig is wordt er met het broeden begonnen. Ma heeft dan een forse broedvlek op de vrijwel geheel kale buik. De broedtijd draait om de 14 dagen. Alle jongen komen

© Pieter van den Hooven

Jonge vogel, © Pieter van den Hooven

Pimpelmees, gevangen door ringier, © Henk Branje

sel

De,

Jonge vogel, © Jan Branje

Het is al een opgave om elke keer te tellen in een uur hoe vaak ze in- en uitvliegen.

Niet verwonderlijk is dat de oudervogels er aan het eind van het broedseizoen zo smoezelig uitzien.

Mezen zijn bijzonder proper, want nadat ze gevoerd hebben, wachten ze even tot de jongen hun ontlasting, keurig in een dun doorschijnend vliesje verpakt, aanbieden. Dit nemen ze vervolgens in de bek, mee de nestkast uit, en wordt op 'n afstand van 3 tot 5 meter buiten het nest gedeponeerd.

Het nest blijft keurig schoon en.....eventuele vijanden worden door uitwerpselen er nooit op attent gemaakt, dat er ergens in de buurt jong vogelgebreed te halen is.

Na verloop van veertien dagen zijn de jongen vrijwel volledig in hun verpakje gestoken. Wat later wit wordt- de wangetjes onder andere, zijn dan lichtgeel van kleur.

Rond de achttiende dag zie je ineens de hele familie uit de nestkast komen.

Druk piepend en bedelend worden de ouders er op geattendeerd dat de jongen op 'stok' zijn.

Leuk om te zien wanneer zo'n rijtje op een tak achtereenvolgens steeds op beurt gevoerd wordt.

Het is vermakelijk om zo'n nestkast te openen, wanneer de jongen nog net niet uitgekomen zijn. In een kluit liggen de kale jongen in de vrij diepe nestkom, voorzien van een fel geel gerand bekje. De oudervogel is door dat oplichtend geel in staat om in het halfdonker van de nestkast toch het juiste plekje te kunnen vinden om er voedsel in te deponeren. Die randen van de bekjes zijn zeer gevoelig. Spert een jong niet, dan is de geringste aanraking van zo'n gevoelig randje de aanleiding voor het jong om de bek te sperren. Dat sperren is ook nodig om de oudervogel in staat te stellen waar te nemen welk jong nog wel voedsel nodig heeft.

gelijktijdig uit en dan begint de spannendste tijd voor het pimpelmezengezin. Is het weer goed en...is er genoeg insectenvoedsel? Het wordt een voortdurend komen en gaan van pa en ma met allerlei insecten. Onvoorstelbaar waar ze die steeds vandaan halen en in welke aantallen Van soortgenoot koolmees is bekend dat ze in deze periode ongeveer 70 kg insecten aanvoeren!

© Alois van Mingeroot

sel

De,

Aantallen

Het groot aantal jongen zou er voor kunnen zorgen, dat het aantal pimpelmezen aanmerkelijk toe zou nemen in de loop van de jaren. Niets is minder waar. Na het broedseizoen zie en hoor je erg veel jonge pimpels, maar bij het voortschrijden van het seizoen worden de aantallen al geringer. Veel jongen komen in de eerste paar weken om het leven door allerlei oorzaken. Het weer kan van zeer grote invloed zijn. Maar rovers zijn er ook genoeg om zo'n vogel niet ervaren ukkie te pakken.

In de wintertijd sneuvelen heel wat mezen door voedselgebrek. Vooral strenge vorst en veel zware sneeuwval zorgen voor een enorme teruggang in aantal.

Bekijk je de levensduur van verschillende vogels, dan mag je uitgaan van een bepaalde levensverwachting per soort. Bij mezen ligt deze tussen de 1,1 en 1,4 jaar. Dit houdt in dat heel veel pimpels niet aan broeden toekomen, misschien één legsel groot brengen en dan sneuvelen.

Een mogelijke oorzaak zou kunnen zijn dat ze zich te intensief bezig houden met voedsel zoeken voor de jongen en niet voldoende oog hebben voor eventuele gevaarlijke situaties met dood tot gevolg.

Vandaar dat je heel vaak nestkasten treft waarin alle jongen op zo'n dag of 10 oud afgestorven zijn!

Het aantal legsels van een pimpelmees bedraagt zelden meer dan één per jaar.

De levensverwachting van de pimpelmees zijn we aan de weet komen door ringonderzoek. Toch vangen we wel eens zeer oude pimpels, "vogels met ervaring" die zo'n jaar of acht geworden zijn. Uitzonderingen echter.

Naam

Het woordje PIMPEL geeft volgens het etymologische woorden

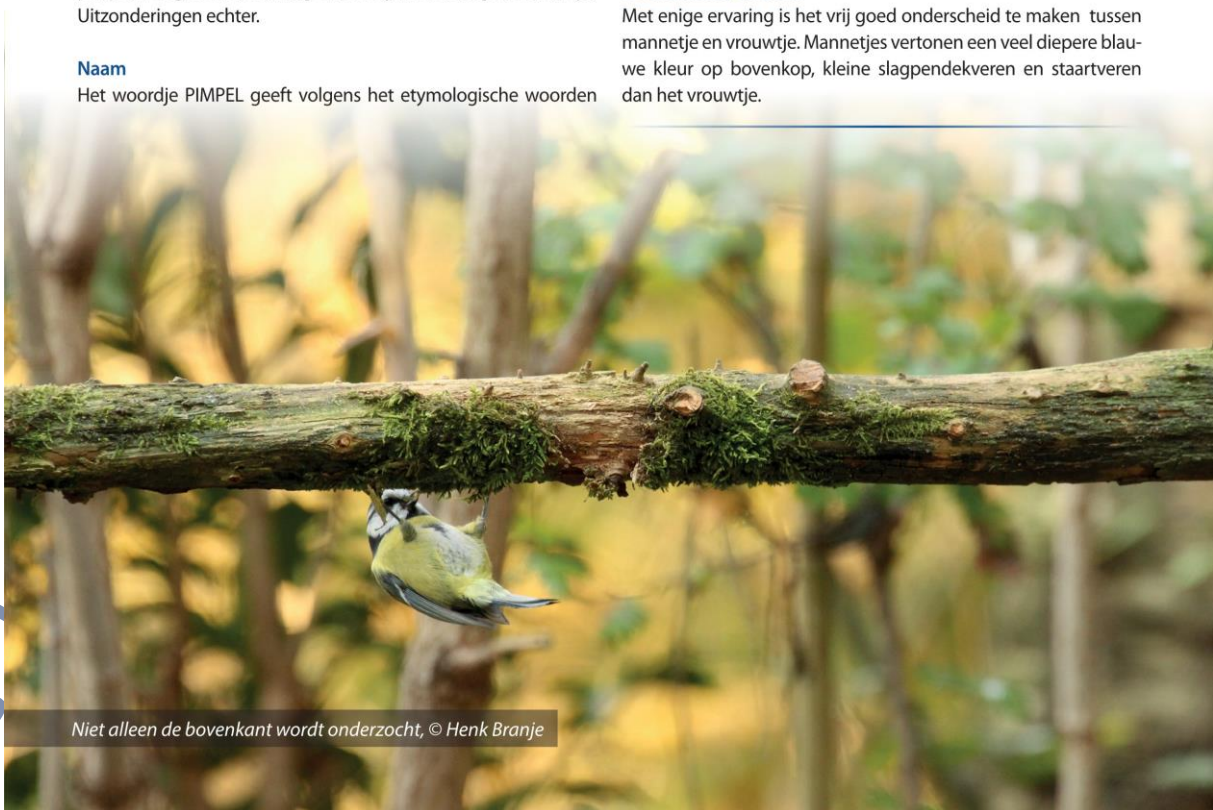
Jonge pimpelmezen © Piet de Dreu

boek aan dat je te maken hebt met iets wat zwak en teer is. Nu is de pimpelmees geen grote vogel, maar alhoewel het volgens de naamgeving zwak en teer zou zijn, kom je als ringer tot een andere conclusie. Ondanks hun kleine snaveltje zijn ze in staat daar behoorlijk kracht mee uit te oefenen. Wanneer ze je te pakken hebben in het velletje van je vingertoppen, weet je al gauw dat een pimpelmees tot veel in staat is!

Veel mensen gebruiken de naam pimpel, maar vergeten dan dat je daar eigenlijk een klein glaasje of een mutsje mee bedoelt. Pimpelmees, blauwmutsje, blauwmeesje, hemelmees.....streeknamen voor dit mezensoortje.

Geslachtsonderscheid

Met enige ervaring is het vrij goed onderscheid te maken tussen mannetje en vrouwtje. Mannetjes vertonen een veel diepere blauwe kleur op bovenkop, kleine slagpendekveren en staartveren dan het vrouwtje.

Niet alleen de bovenkant wordt onderzocht, © Henk Branje

De

osel

Border

In de loop der jaren is de standaard van de bolronde border, vergeleken met die van veel andere postuurkanarierassen, slechts licht gewijzigd.

Th.Minten en H.Branje

Zo lag in het verleden de border wat meer op de zitstok en laten de vogels zich vandaag de dag 'veel beter zien'. Een goede border moet als het ware tegen de keurmeester zeggen: 'hier ben ik' en hij moet niet als een zoutzak op de stok zitten.

Wat op Technische Dag van de postuurkeurmeesters onder de aandacht gebracht werd is de plaats van het oog in het kopje. Volgens de standaard moet het oogje precies in het midden van het kopje zitten. In de praktijk is dit echter praktisch nooit het geval. Er schijnen echter wél sporadisch borders te zijn die een dergelijke centrale plaatsing van het oog laten zien.

Rond

Alles aan de border hoort 'rond' te zijn: het lichaam moet mooi rond zijn, zowel van boven als van opzij. Ook het kopje moet zo bol mogelijk zijn met volle wangen. Ook boven de snavel moet de bolling meteen beginnen. Rondom het kopje moet als het ware een insnoering te zien zijn: zowel een duidelijke nekinval alsook een duidelijke insnoering aan de voorkant. Het kopje staat als het ware bóven op het lichaam. Overigens krijg je een border niet mooi rond met extra voeding. Wanneer een vogel te veel te eten krijgen wordt hij niet boller, maar krijgt hij met name een zware borst. En bovendien heeft de houding te lijden onder z'n zwaardere gewicht en gaat de vogel meer op de stok liggen in plaats van een fiere houding te laten zien.

De staart mag niet te groot zijn; het liefst een klein en smal staartje; een lange staart 'bederft' het model van de vogel. Hetzelfde geldt voor de rug. Deze moet rond zijn; is de rug te vlak, dan heeft dit ook gevolgen voor de nekinval die dan minder mooi is.

Voor grootte staat 14.5 cm in de standaard. In de praktijk zijn de vogels echter praktisch allemaal groter. Met name de toppers brengen een groter formaat border naar de wedstrijden. Omdat grootte en volume nauw met elkaar samenhangen is het logisch dat selectie de border richting een grotere vogel drijft.

Kleur

De rubriek 'kleurpunten' geeft over het algemeen niet veel problemen. Wanneer de vogel niet vlekkerig is vindt er nauwelijks puntenaftrek plaats. Een border met een mooie diepe gele kleur heeft 'een streepje voor' op een fletsere buurman/vrouw.

Overigens is dat niet 'helemaal eerlijk' ten opzichte van een witgrondige border omdat deze nu eenmaal geen diepe grondkleur kan laten zien en wat minder sprekend dan een border met een felgele grondkleur. De border kan gespeeld worden in gele grondkleur of in een witte grondkleur, al of niet gemelaniseerd of bont.

Keuren

Een border heeft tijd nodig om een goede houding aan te nemen. Daar houdt de keurmeester in principe altijd rekening mee. Wanneer de omgeving onrustig is laat de border geen bol lichaam zien, maar trekt hij zich als het ware smal. Overigens is dit bij alle houdingrassen het geval: de vogels nemen pas een goede houding aan wanneer ze zich op hun gemak voelen. De dijen van de border moeten goed zichtbaar zijn; wanneer de vogel op de stok gaat hangen valt die zichtbaarheid van de dijen helemaal weg.

Nederland

In Nederland kom je de border op veel wedstrijden tegen, zij het niet in grote aantallen. En zeker borders in een goede kwaliteit. Qua populariteit kan dit ras zich bij lange na niet meten met z'n kleinere 'broertje', de fife fancy. Maar het is en blijft een majestueuze forse vogel.

Boekhouding voor de shamalijster

© Rick van Groningen

Wat is CITES?

Vele leden zullen bekend zijn met CITES, maar ook vele niet. CITES is een internationale overeenkomst die planten en dieren beschermt. CITES doet dit door de handel in deze soorten te reguleren. U krijgt met CITES-regels te maken wanneer u beschermde dier- of plantsoorten wilt verhandelen of vervoeren. Of delen of producten daarvan. Nu vond eind november in Panama City de zogenaamde "Conference of the Parties" plaats. Deze conferentie vindt iedere drie jaar plaats en hier komen verschillende onderwerpen aan bod. Zoals de evaluatie van de vooruitgang bij de instandhouding van de in de bijlagen opgenomen soorten en het bespreken van voorstellen tot wijziging van de soortenlijsten in de bijlagen I en II. Zo is er een belangrijke wijziging doorgevoerd die erg belangrijk is voor liefhebbers die shamalijsters houden en kweken.

Wat heeft shama hier mee te maken?

De overheden van Maleisië en Singapore hebben een voorstel bij CITES gedaan om de shamalijster beter beschermd te krijgen en te zorgen dat de handel beter gereguleerd zal worden. En dat het stropen van de soort zal afnemen. Zodoende is de shamalijster opgenomen in bijlage II van CITES. Al 25 jaar geleden werd sterk aanbevolen de shamalijster voor te stellen voor opname in bijlage II of ten minste bijlage III van CITES, om de handel te helpen documenteren en ervoor te zorgen dat de handel niet op illegale en niet-duurzame wijze plaatsvindt.

Het opnemen van de shamalijster in bijlage II van CITES is sterk gerechtvaardigd gezien de frequentie en de omvang van de handel in vogels en de illegale handel. Dit is met name zorgwekkend wanneer de soort in feite legaal kan worden bejaagd en verhandeld met de vergunningen en licenties (onder meer door kweken in

gevangenschap), maar de smokkel onverminderd doorgaat, en er reeds lokale uitroeiingen zijn gedocumenteerd. De laatste jaren zijn er meer aanwijzingen voor illegale internationale handel. Zonder onmiddellijke maatregelen om deze handel te reguleren tot een niveau dat de wilde populaties op lange termijn in stand kan houden, loopt de soort een aanzienlijk risico van uitsterven. Vanwege zijn opmerkelijke zangvermogen is de shamalijster een van de meest gewilde en waardevolle soorten in de Zuidoost-Aziatische kooivogelhandel en een van de belangrijkste soorten die in zangwedstrijden worden gebruikt. Het is een wijdverspreide soort, die voorkomt in 15 landen, van India, Nepal en Zuid-China in het noorden, tot Indonesië. Het grote verspreidingsgebied heeft ertoe geleid dat de soort op de rode lijst van bedreigde soorten van de IUCN als minst zorgwekkend is geclassificeerd.

Er wordt echter aangenomen dat de Zuidoost-Aziatische shamalijster-populaties achteruitgaan, waarbij lokale uitroeiingen al hebben plaatsgevonden op plaatsen als Java, Sumatra en West-Kalimantan als direct gevolg van de handel. Het feit dat shamalijster is onderverdeeld in veertien grotendeels eiland-gebonden endemische ondersoorten, met mogelijk meer erkende ondersoorten, verergert alleen maar de instandhoudingsrisico's die hem worden opgelegd door de niet-duurzame handel. Deze ondersoorten hebben doorgaans kleine populaties met een beperkte verspreiding, waardoor ze bijzonder kwetsbaar zijn voor overexploitatie. Wanneer ze in buitensporige hoeveelheden en frequentie worden gevangen, zonder dat er enige regelgeving bestaat, is het risico van uitsterven groot. In feite zijn sommige van deze ondersoorten reeds sterk bedreigd door de handel of wordt zelfs geveesd dat zij zullen uitsterven.

Wat betekent dat voor ons?

In principe verandert er niet veel voor liefhebbers die shamalijsters houden en kweken. Raadzaam is om altijd te zorgen dat u jonge vogels ringt en dat vogels die u aankoopt ook geringd zijn. Daarnaast is het zeer verstandig om bij verkoop en aankoop te zorgen voor een overdrachtsverklaring. Maak deze in tweevoud op zodat beide partijen (koper en verkoper) een exemplaar van de overdrachtsverklaring hebben. Een overdrachtsverklaring is te downloaden op de site van de NBvV.

Sinds enkele jaren staat tevens de Japanse nachtegaal op CITES bijlagen B. Voor deze soort geldt dus ook bovenstaand verhaal.

Mocht u meer informatie willen ontvangen over CITES of een overdrachtsverklaring stuur dan een mailtje naar Rick van Groningen; vangroningenrick@gmail.com

Uitleg beleid tijdens de AV

© Bestuur

Bondsbureau

Wat betreft het beleidsplan zijn bewuste keuzes gemaakt inzake de invulling van de functies op het bondsbureau, een en ander mede ingegeven door bezuinigingen en een slinkend ledenbestand. Het niet compleet weer invullen van de in totaal 64 uren van Hans en José, zijn een bewuste keuze van het hoofdbestuur. Door het aanstellen van een Hoofd Bondsbureau die tevens de financiële kennis in huis heeft, dan wel zich deze eigen wil maken, voor 24 uur is een bezuiniging gerealiseerd van 40 werkuren. Dit betekent ook dat de serviceverlening hierop aangepast dient te worden. Uiteraard blijven de medewerkers van het bondsbureau dagelijks, met uitzondering van de weekenden, bereikbaar van 08.30 tot 12.30 uur om service aan onze leden te bieden. Sommige werkzaamheden worden gewijzigd of elders neergelegd.

Promotie

De promotie is voor een onderzoek en advies in handen van de bondsraad gegeven.

Digitalisering

Naar aanleiding van de evaluatie NK 2023 zijn er verbeterpunten in gang gezet. Wij hopen eind augustus het gehele traject van verbeterpunten gereed te hebben, waarbij rekening gehouden wordt met de wensen die ons kenbaar zijn gemaakt na de NK. Zoals het zichtbaar maken van keurbrieven via een QR code op de kooien, makkelijker indelingen, voorkómen van fouten door conflicten in de systemen, handtekening van de keurmeester, lay-out van de keurbrieven bij stel en stam.

Vraagprogramma

De Keurmeestervereniging is hier druk doende mee, waarbij de Speciaalclubs een belangrijke rol hebben. Zij staan hierin op nummer één binnen de mogelijkheden en regels die de NBvV heeft gesteld. Wij zullen u een nieuw vraagprogramma presenteren, dat voor een groot gedeelte naar wens van de Speciaalclubs is samengesteld.

Prijzen

Een commissie in de Bondsraad zal met een voorstel komen, om het prijzenfestival wat in te dammen en daardoor de NK deelname weer aantrekkelijk te maken.

Nederlandse Kampioenschappen

De laatste jaren is de NBvV, toen vernomen werd dat de IJsselhallen verlaten dienden te worden, op zoek gegaan naar een geschikte locatie. Dit eerst in de middenas van het land en vervolgens naar elke geschikte locatie, in de juiste periode en tegen redelijke kost-

prijs in elk deel van Nederland.

Elke mogelijke hal is onderhand bezocht, van Radio Kootwijk, Ahoy Rotterdam, Nieuwegein tot Barneveld. De goedkoopste accommodatie kostte 48.000 euro, de duurste 148.000 euro en dat exclusief servicekosten. Onmogelijke bedragen voor de NBvV.

Afgelopen jaar zijn wij in contact gekomen met het bestuur van de "Noordshow", een eigen organisatie vallend onder de KLN (Kleindier Nederland), vergelijkbaar met een district van de NBvV. Zij organiseren al jaren een indoorevenement; eerst in Zuid-Laren, daarna in Assen en nu in Hardenberg. Het is geen tentoonstelling maar een groot indoorevenement met de grootste indoor kinderboerderij van Nederland en tevens keuringen van de zogenaamde "haren" (konijnen, cavia's en marmotten) en "veren" (kippen, eenden, duiven).

Dit grootste indoorevenement wordt bezocht door ruim 5000 bezoekers, met name gezinnen. Maar vogels werden node gemist, dus de NBvV werd benaderd. De ligging Hardenberg en het tijdstip van de show lag echter ongunstig. Dus is eerst getracht wat te doen aan de data; naar voren halen bleek echter onmogelijk. Om een NK niet voorbij te laten gaan hebben er gesprekken plaatsgevonden en deze hebben ons, mede omdat er ook geen alternatieven zijn, enthousiast gemaakt. De kostprijs van de hal wordt verrekend naar ¾ voor de "Noordshow" en ¼ voor ons, hetgeen een aanzienlijke verlichting in kosten betekent. Er is een eigen catering / verzorging mogelijk tijdens de opbouw dagen. Het parkeren is gratis gedurende alle dagen. De hallen zijn fantastisch en de samenwerking biedt vele mogelijkheden. In onze ogen een win-win situatie dus!

Het hoofdbestuur is zich er van bewust dat de ligging voor de Nederlandse deelnemers uit het westen en zuiden van ons land niet gunstig is, maar heeft geen ander alternatief. Ook de datum is niet optimaal vanwege de COM wedstrijd in Spanje, terwijl de NK nog gaande is, moeten de vogels al op transport, dezelfde situatie als in 2023 naar Italië.

Wij hopen door deze mogelijkheid, de kosten voor iedereen te drukken; daarom gaan wij vooralsnog eenmalig naar Hardenberg om te kijken hoe de samenwerking ons bevalt. Mogelijk kunnen wij door de lage onkosten, een hoger bezoekersaantal en van gezinnen (en dus jeugd) en hopelijk uw medewerking bij inzenden van vogels, voor de eerste keer naar een quitte spelend of winstgevend NK toe. Het hoofdbestuur zegt toe de ogen open te houden voor een locatie met gunstiger ligging en datum.

Een zieke soortgenoot zien, is voor de kanarie al genoeg om een immuunreactie te genereren

Hoe het observeren van een zieke soortgenoot het immuunsysteem van gezonde kanaries precies aanzwengelt, is nog onduidelijk.

© Caroline Kraaijvanger (met toestemming overgenomen uit Scientias.nl)

Wanneer wij iemand zien snotteren, zijn we geneigd om wat afstand te bewaren. En ook veel andere zoogdieren doen aan social distancing in een poging ziekteoverdracht te voorkomen. Kanaries blijken het echter nog veel efficiënter aan te pakken. Zij gaan bij het zien van een zieke soortgenoot direct hun immuunsysteem opvoeren. Tot die conclusies komen onderzoekers in het blad *Biology Letters*.

Experiment

De wetenschappers zetten een aantal gezonde kanaries in een kooi met uitzicht op gezonde of zieke soortgenoten. De zieke soortgenoten hadden de bacterie *Mycoplasma gallisepticum* onder de leden. Deze bacterie kan een bindvliesontsteking veroorzaken en dat resulteert in duidelijke symptomen. "Zieke kanaries hebben gezwollen ogen en zijn hangerig," vertelt onderzoeker Ashley Love aan *Scientias.nl*. "Ze zijn veel minder actief dan gezonde kanaries." De onderzoekers keken vervolgens hoe de gezonde kanaries op het uitzicht reageerden. En al snel bleken de kanaries die uitkeken op zieke soortgenoten, de nodige voorzorgsmaatregelen te nemen. "Wanneer gezonde vogels een groep zieke vogels zagen, nam de activiteit van het complementsysteem (dat samen met bijvoorbeeld antistoffen een heel belangrijke rol speelt bij de afweer tegen micro-organismen, red.) toe. Ook zagen we dat vogels die zieke individuen zagen een ander immuuncelprofiel hadden. Heel concreet beschikten de vogels die zieke burens zagen, over meer heterofiele antilichamen, die heel belangrijk zijn voor de eerste reactie op infecties en ontstekingen." De onderzoekers vermoeden dan ook dat het zien van zieke soortgenoten de kanaries ertoe aanzet om hun immuunsysteem al vast voor te bereiden, zodat het sneller kan reageren als de bacterie ook hen treft.

Timing

Dat het aanschouwen van zieke kanaries dit alles op gang brengt, wordt verder onderschreven door de timing van de veranderingen die onderzoekers in het immuunsysteem van de gezonde kanaries hebben opgemerkt. "Vogels beginnen ongeveer een week nadat ze door de bacterie geïnfecteerd worden zichtbaar ziek te worden en het is ook rond dezelfde tijd dat we de veranderingen in het immuunsysteem van de gezonde vogels met uitzicht op zieke vogels zagen ontstaan."

Onderliggend mechanisme is onbekend

Grote vraag is natuurlijk hoe het waarnemen van een zieke individu nu precies tot meetbare veranderingen in het immuunsysteem leidt. "We weten op dit moment niet welke mechanismen hieraan ten grondslag liggen," stelt Love. Mogelijk spelen hormonen een rol. "Er zijn hormonen die de immuunrespons kunnen reguleren. Maar daar moet nog meer onderzoek naar gedaan worden gedaan."

Als afstand houden niet werkt

Dat sommige organismen- zoals de kanarie- de moeite nemen om al bij het aanschouwen van zieke soortgenoten al een immuunrespons te genereren, is mogelijk te verklaren doordat de social distancing- strategie voor hen niet goed werkt. Afstand houden- zoals veel andere dieren en ook de mens doen- is voor kanaries waarschijnlijk niet zo aantrekkelijk en soms onmogelijk. "Hoewel het vermijden van zieke individuen infecties kan helpen voorkomen, komt het ook met een prijs," stelt Love. Zo kunnen dieren niet of lastiger samen optrekken in de zoektocht naar voedsel. Ook kan het resulteren in minder mogelijkheden om te paren. "Een mogelijke verklaring voor deze tijdelijke boost in de immuunfunctie kan zijn dat deze de vogels in staat stelt- zelfs al er een kans op infectie is- toch samen op te trekken.

Andere soorten

Het klinkt heel logisch en doet vermoeden dat er nog wel meer vogelsoorten zijn die deze strategie omarmen en bij het zien van een zieke soortgenoot al een immuunrespons genereren. "Vogels zijn heel visuele dieren die in staat zijn om zelfs kleine veranderingen in het uiterlijk en gedrag van andere individuen op te merken," stelt Love. "Daarnaast zijn er veel ziekten die een duidelijk ziektebeeld hebben dat door andere organismen gedetecteerd kan worden. "Hangerigheid is daar een goed voorbeeld van. "Dat is een veel voorkomende reactie op een breed scala aan ziekteverwekkers en parasieten die onder verschillende groepen organismen voorkomen en doet waarschijnlijk dienst als een belangrijke sociale indicator van ziekte. "Dat het immuunsysteem soms uit voorzorg in actie komt, is fascinerend, vindt Love. En het geeft niet alleen meer inzicht in hoe het immuunsysteem werkt, maar heeft ook implicaties voor de ziekten die het immuunsysteem zo (preventief) bestrijdt. "Als individuen zo beschermd worden tegen infectie- of in ieder geval sneller op de dreiging kunnen reageren en er ook sneller van herstellen- denk ik dat dit belangrijke implicaties kan hebben voor ons begrip van de verspreiding van ziektes."

Bronmateriaal:

"Perception of infection: disease-related social cues influence immunity in songbirds"- Interview met Ashley Love.

sel

De

Hoe begin je met Europese (zang)vogels? 4 - Goudvink

Lou Megens

Het is een aansprekende vogel voor veel beginnende liefhebbers. Zijn zachtaardige karakter, ongelooflijk mooie uiterlijk en lieflijke zang zullen menigeen in vervoering brengen.

Sommigen van u zullen mogelijk vallen voor de inmiddels vele mutaties bij de grote goudvink, maar daar ga ik het niet over hebben. Ik houd van de wildkleur en dan specifiek nog de kleine goudvink, die veel beweeglijker en levendiger is dan de Noordse goudvink. Daar is het inmiddels zover dat een echt koppel wildkleur met een lampje gezocht moet worden!

Positieve eigenschappen

Om met de positieve kenmerken in huis te vallen, het is een prachtverschijning onze goudvink. Man en pop zijn duidelijk herkenbaar. Geen agressie naar elkaar of naar andere vogels, zodat een koppeltje het hele jaar door samen gehouden kan worden. Natuurlijk als inlandse overwinteraar goed bestand tegen onze winterse koude. Een aardig klinkende roep die beide partners laten horen en een mooie zachte zang van de man. Ze worden bovendien best tam naar de verzorger, in ieder geval vertonen ze absoluut geen schuw

gedrag.

Niet veeleisend qua voer; een goede zaadmengeling afgewisseld met wat groenvoer (wortel, broccoli, witlof en dergelijke) is prima. Ik geef zelf de vogels dagelijks lijsterbessen (ingevroren buiten het seizoen), waardoor het niet nodig is om additionele kleurstoffen te geven.

Negatieve eigenschappen

Zijn er dan helemaal geen mindere eigenschappen? Jawel, het is een vogel die gevoelig is voor coccidiose en atoxoplasmose. We moeten daarom letten op reinheid van de volière en vooral zorgen voor een droge omgeving. Ik ben geen voorstander van preventief kuren met medicijnen om zulke ziekten te voorkomen. Je creëert er een zwakke lijn vogels mee en zadelt een koper van je vogels met een potentieel probleem op! Ik geloof in de kracht van natuurlijke werkzame bitterstoffen zoals witlof, lijsterbes, herderstasje en paardenbloem.

Begin broedseizoen

Goudvinken vormen echt een koppel, dus laten we een eenmaal gevormd goed koppel ook bij elkaar. Wanneer in het voorjaar de

Kleine goudvink pop, © A.v.Mingeroet

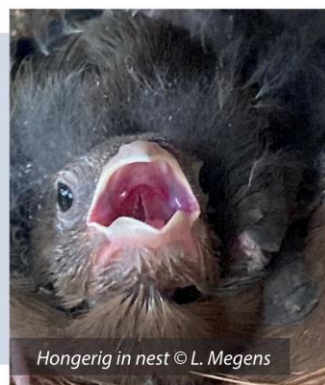
Kleine goudvink man, © A.v.Mingeroet

Goudvink nest © L. Megens

Goed doorvoede jongen © L. Megens

Hongerig in nest © L. Megens

dagen voldoende beginnen te lengen en we in april aankomen, beginnen we om de vogels in broedconditie te krijgen. We geven wat eivoer, aangevuld met pinkies bij het standaard dieet en geven ook eens wat (diepvries) erwten. De vogels zijn gek op knoppen van fruitbomen en katjes (wilgenfamilie). Verder pluk ik in het seizoen dagelijks de net uitgebloeide paardenbloemknoppen, de goudvinken zijn er wild op! Dit is ook een uitstekend voer voor de jonge opgroeiende vogels.

De kweek

Erg kieskeurig is de goudvink niet qua nestgelegenheid; het beste zorgen we voor een gevarieerd aanbod zoals tralienestkastje, kokosnestje in brem of een conifeerboompje wat ik in een grote pot zet. De vogels maken daar graag hun vrijstaande nest in. Als nestmateriaal verstrekken we ongebleekte kokosvezel, meer is niet nodig. Al snel wordt er een mooi nestje gemaakt, waarin vier tot vijf eitjes worden gelegd die als alles goed gaat na dertien dagen broeden uitkomen. Nu zorgen we voor voldoende eiwitten; eivoer met pinkies en eventueel fijngeknipte wasmotlarven, levende buffalowormpjes, erwten, gekiemd zaad en als het mogelijk is paardenbloemknoppen. De jongen moeten we op dag vijf of zes

ringen met de voorgeschreven ringmaat van 2,7mm. Deze ringen plakken we af met leukoplast of iets dergelijks, omdat de vogels soms de neiging hebben om het nestje té schoon te houden en de ringen (met jongen) te verwijderen! Met een goede twee weken springen de jongen uit het nest, waarna ze door beide ouders gevoerd worden. Het popje zal in veel gevallen alweer aan een nieuw nestje begonnen zijn. Na ongeveer 30 dagen zijn de jongen zelfstandig en kunnen we die apart zetten. Ze zien er identiek uit, pas na de herfsttrui zullen ze het volwassen verenkleed tonen. Natuurlijk is dit het ideale scenario, er kan - en gaat - immers veel mis. Maar de voldoening die het geeft om je eigen goudvinkjes te kweken is immens!

Daar zit ie dan © L. Megens

Zelfstandige jongen © L. Megens

Inleiding voorzitter Algemene Vergadering 13 mei 2023

Albert Zomer

Geachte aanwezigen

Namens het hoofdbestuur heet ik u van harte welkom hier in "de Aker" te Putten op de belangrijkste vergadering van het jaar onze organisatie aangaande, de Algemene Ledenvergadering. De vergadering waar voorstellen vanuit alle geledingen behandeld mogen en kunnen worden. De statuten schrijven deze vergadering voor. Statuten, die aangevuld met een huishoudelijk reglement en overige van toepassing zijnde regels, de bakens zijn voor de richting die onze organisatie volgt in onze hobby. Statuten en regels die gemaakt zijn door leden van onze organisatie en op democratische wijze zijn aangenomen en door het hoofdbestuur uitgevoerd dan wel gecontroleerd dienen te worden. De laatste tijd worden wij geconfronteerd met vragen, opmerkingen en suggesties die tegen de vastgestelde regels in gaan. Hieruit blijkt dat sommige leden, zelfs bestuurders, slecht op de hoogte zijn van de geldende regels, ondanks het feit dat deze op allerlei wijze te raadplegen zijn.

Persoonlijke mails, appjes en telefoontjes richting bestuurders om hen te bewegen zelfstandig regels aan te passen zijn meer regel dan uitzondering geworden. Elke regel binnen onze organisatie kan gewijzigd worden, echter alleen nadat hiertoe tijdig een voorstel ingediend wordt (hetzij door individuele leden hetzij door afdelingen). Een dergelijk voorstel zal dan ter stemming gebracht worden in de Algemene Vergadering, zoals nu het voorstel tot wijzigen van het TT reglement op advies van de bondsraad, ter stemming wordt gebracht. Nog steeds kan de invloed van de adviserende bondsraad tot de belangrijkste in onze organisatie gerekend worden, immers zij vertegenwoordigt haar districtsachterban. Belangrijk is dan ook om voorstellen in de districten te toetsen op haalbaarheid.

U heeft mijn voorwoord "Op alle fronten een hectisch jaar" kunnen lezen in het jaarboekje. Daar waar mijn voorganger afgelopen jaar nog gewag maakte van twee zware jaren in de historie van de NBvV, onder andere door corona, kan de afgelopen periode de boeken in als die van het verdwijnen van maatregelen met betrekking tot corona, het geconfronteerd worden met voortdurende aanwezigheid van vogelgriep en veranderingen binnen onze organisatie. De gevolgen van corona zijn nog altijd merkbaar in alle geledingen van de NBvV, zoals bij het bezoeken van vergaderingen en tentoonstellingen. De leden die hiervan nog steeds medische gevolgen ondervinden wensen wij sterkte toe.

In het afgelopen jaar zijn ons weer de nodige leden ontvallen. Voor hen vraag ik u, staande, een moment van stilte en herinnering.

Regelmatig wordt er door deze of gene teruggekeken op dat wat geweest is! Soms blijven leden, maar ook oud-bestuurders hierin hangen en soms bij enkele onderwerpen tot vervelens toe. Koester de mooie herinneringen die wij hebben aan het verleden en het schijnbaar "wat beter was" van vroeger.

Een paar jaar verder en ook onze eigen

ringenproductie zal een herinnering zijn. Het deed zeer om onze onafhankelijkheid los te laten, maar investeren in een nieuwe dure ringenmachine was onverantwoord. Moderniseren is ook keuzes maken. De ringenproductie wordt uitgevoerd door een extern bedrijf; de ringen zijn inmiddels al in roulatie. Hopelijk zijn er al veel vogels geringsd met deze nieuwe ringen. Dank voor alle lovende woorden die wij ontvangen hebben over de kwaliteit van de ringen. Bij problemen zoeken onze medewerkers van het bondsbureau naar mogelijke oplossingen; soms is daar wat geduld voor nodig, want ook daar hebben veranderingen plaatsgevonden.

Komende op het onderwerp bondsbureau is een werkzaam tijdperk voor twee medewerkers afgesloten. Jose van Oers-Schouteren (financieel medewerker sinds 2002) en Hans van der Stroom (hoofd bondsbureau sinds 2008) hebben de pensioengerechtigde leeftijd bereikt en hun ontslag ingediend en gekregen. Vanwege het ontbreken van financiële expertise heeft de bondspenningmeester de laatste maanden tweemaal in de week een rit van Waarde naar Bergen op Zoom gemaakt om de financiën te regelen en dat tegen een kleine vrijwilligersvergoeding. Het hoofdbestuur is Dirk daar zeer veel dank voor

verschuldigd.

In Hans van de Stroom verliezen wij op allerlei gebied een vraagbaak. Wij danken Jose en Hans voor hun inspanningen, inzet en service. Het hoofdbestuur is zeer verheugd om Gert de Jonge als nieuw Hoofd Bondsbureau bij u te introduceren. Gert zal zich, na het vaststellen van de agenda, aan u voorstellen. Gert welkom!

De NBvV en haar leden worden steeds meer, zoals het lijkt, getroffen door strenge regels. Echter deze regels zijn al sedert enkele jaren van toepassing, echter nooit zo voor het voetlicht gekomen binnen de NBvV. Mogelijk is hierbij bewust door velen van ons weggekeken, omdat er gedacht werd: "het zal wel niet met zo'n vaart lopen". Ik herinner u aan de oproep tot het tekenen van een petitie om een debat met betrekking tot de Wet Dieren, waar schamper op gereageerd werd en die door velen werd genegeerd. De Commissie Dierwelzijn, Regelgeving en Ethiek heeft ook het afgelopen jaar de handen meer dan vol gehad aan alle regelingen, veranderingen en onduidelijkheden en nog steeds is het niet helemaal duidelijk voor iedereen, inclusief de autoriteiten die de controle uitvoeren. U kunt echter overtuigd zijn dat daar waar de NBvV kan, tegengas gegeven wordt op regelgeving die onze hobby betreft. Daar waar wij dit niet tegen kunnen houden vanwege een Europese regel proberen wij die regels in ons voordeel of voordelig voor ons te beïnvloeden. Hier is de NBvV al jaren druk meedoende. Respect voor hen (ik denk hierbij o.a. aan de commissie Dierwelzijn) die zich hiertoe belangeloos inzetten en soms moedeloos worden van de vele uit het verband getrokken berichten die via de Social Media de weg naar u als liefhebber vinden.

Onze organisatie is financieel gezond, echter daar waar voorheen geld door de penningmeester "weggegeven" kon worden aan de districtspenningmeesters en de hoofdbestuurders het niet fout konden doen, dienen wij nu op onze beurs te letten. Uitgaven moeten met nog meer beleid en nog meer doordacht gedaan worden. Zo moeten keuzes gemaakt wor-

den die pijn doen en dat levert het huidige hoofdbestuur kritiek op, ook van oud-bestuurders. In onze ogen niet terecht, daar de in en outs niet meer hetzelfde zijn als voorheen.

Eén van die zaken is dat het Nederlandse kampioenschap van de NBvV, dat, gezien de stijging van de prijzen én doordat niet veel hallen meer beschikbaar zijn in de voor ons gunstige periode, niet meer georganiseerd kan worden tegen een redelijke kostprijs. Een gedegen onderzoek van bijna 2 ½ jaar heeft niets positiefs opgeleverd qua hal, die nog enigszins centraal gelegen is. Prijzen van minimaal 45.000 euro, exclusief bijkomende kosten zijn voor de NBvV en zeker met het dalende aantal leden én inschrijvingen op het NK "not done". Dit onderwerp is uitvoerig met de Bondsraad besproken en ook deze ondersteunt de beslissing dat een hal met die genoemde kosten aan huur niet verantwoord is.

Het hoofdbestuur en de commissie Nederlandse Kampioenschappen hoopt dat de geringe deelname in 2023 een eenmalige was en dat het aantal vogels weer iets meer gaat worden. Dit in het besef dat het "oude" aantal nooit meer gehaald gaat worden. Een NBvV zonder NK dat gaat niet. Wij zullen daarom vooralsnog éénmalig samen met de "Noordshow" van de KLN (Kleindier Nederland) in Hardenberg het NK gaan organiseren. Helaas voor velen geen gunstige ligging en voor COM deelnemers geen gunstige datum, maar mogelijk wel een mooie kans. Mooie vogels breng je overal naar toe om te showen.

Het hoofdbestuur, de bondsraad en diverse commissies zijn druk doende met allerlei zaken ter verbetering van elementen in onze hobby. Geef hen de kans dat ongestoord, met beleid en in goed overleg te doen.

Wat ons zorgen baart zijn allerlei berichten in de "social media" over verplichtingen met betrekking tot UBN nummers, "certificaten" en onduidelijkheden inzake Vogelmarkten; deze berichten veroorzaakten veel tumult. Wijzigingen en beslissingen zijn natuurlijk voer voor allerlei berichten, met name op Social Media.

Districtsbestuurders, bestuurders bij specialclubs, maar ook leden van het hoofdbestuur krijgen het er soms ongenadig van langs, soms tot het persoonlijke toe. Bestuurders worden bedreigd in de veronderstelling dat zij zaken naar de eis van de bedreigers kunnen uitvoeren. Het is maar een heel klein deel van onze leden dat zich schuldig maakt aan opruiende, ondoordachte en ongenueanceerde opmerkingen. Wij hebben elkaar nodig! Afdelingen, specialclubs, leveranciers van voeding en vogelbenodigdheden en iedereen die betrokken is bij onze hobby. Samen een front vormen tegen degenen die tegen onze hobby en het houden van dieren, in ons geval vogels, zijn! Het houden van dieren is al zo oud als "Metusalem". Vroeger van de rijken der aarde, maar nu van ons allemaal en dat moet ook zo blijven. Heb respect voor elkaar, waarmee ik de vergadering voor geopend verklaar!!!

Inleiding werkgroep Dierenwelzijn & Wetgeving

Redactie

Op zaterdag 13 mei werd de jaarlijkse Algemene vergadering van de NBvV gehouden in Putten. Een weergave van het openingswoord en het beleidsplan zijn opgenomen in dit nummer van Onze Vogels. Eén belangrijk onderwerp van deze dag wil ik er graag uit lichten.

Regelgeving

Na de officiële vergadering werd door voormalig bondsvoorzitter Klaas Snijder een inleiding gehouden over regelgeving. Klaas vormt samen met Henk v.d.Wal de NBvV-commissie 'Dierenwelzijn & wetgeving'. Het was een uitstekende inleiding, helaas met name over onderwerpen die wij, vogelliefhebbers, het liefste niet willen horen....

Vandaag kijken er steeds meer mensen over onze schouder mee naar hoe wij onze hobby beleven. En daar ook een mening over hebben die ons niet altijd welgezind is. De tijden zijn veranderd. Het heeft te maken met de maatschappelijke kijk op de natuur en het onttrekken van vogels uit die natuur. Het heeft te maken met Covid, vogelgriep en de rol die onze hobbyvogels daar, terecht of niet terecht, mogelijk in spelen.

Mexicaanse nonpareil

Als liefhebber hebben we, misschien heel onnozel, gedacht dat eventuele overheidsmaatregelen wel mee zouden vallen. Helaas, we hebben ons gezicht, net als mijn kleinkinderen, achter een zakdoekje verstopt. En dan maar denken dat er dan niets gebeurt...

En nu er daadwerkelijk dreigende geluiden komen over ophokplicht, al dan niet beroepsmatig houden van vogels, lijsten van te houden vogels, huisvestingseisen, is ons land te klein. De sociale media overspoelen ons met hele en halve waarheden. Met veel kritiek, terecht of niet terecht. De waarheid is dat de liefhebbersorganisaties, waaronder ook onze NBvV, al jaren bezig zijn een en ander te 'begeleiden', invloed te krijgen bij de overheids-gremia die zich met onze hobbydieren bezig houden. Dat gebeurt achter de schermen, zonder dat wij liefhebbers daar iets van merken. Maar 'een broedende kip moet je niet storen'. Uit de uiteenzetting van Klaas Snijder blijkt dat ook onze bond wel degelijk, achter de schermen, druk bezig is geweest en nog bezig is met regelgeving. De geboorte van Wet dieren, die ons erg plaagt, was in 2011. In de jaren daarvoor had de kleindierhobby weinig interesse om een actieve lobby te voeren.

by te voeren. Daar is van geleerd. Samen met KleindierNed wordt hard gewerkt om daar waar mogelijk invloed te krijgen. Zo worden we sinds twee jaar geraadpleegd bij het vaststellen van het draaiboek Vogelgriep, gaan we met de ambtenaren van LNV, RVO, LID en NVWA het begrip "Bedrijfsmatigheid" herdefiniëren. Ook het vervoer van vogels naar buitenlandse shows is dankzij onze bemoeienis een stuk eenvoudiger gemaakt. Dat dankzij de inmiddels goede contacten met de politiek en ambtenarij in zowel Nederland als in Europa.

We zullen als liefhebber moeten omgaan met nieuwe, door de overheden, opgelegde regels. Wij liefhebbers worden geïnformeerd via de officiële mailberichten en Nieuwsbrieven van de Bond. Heren bestuurders, zorg er voor dat die actuele informatie altijd wordt doorgestuurd naar uw achterban. Maak die berichten eventueel onderwerp van uw vergaderingen. Op de site van de NBvV kunt u altijd actuele informatie vinden. Doe er uw voordeel mee, want de regels omtrent het aanmelden van vogelevenementen bij NVWA en RVO kunnen zomaar veranderen of aangepast worden. Datzelfde geldt voor het Draaiboek Vogelgriep. Raadpleeg dus regelmatig www.nbv.nl

Samengaan verenigingen

© Bestuur van de Vogelvereniging Zuidoost Groningen

De grootste bedreiging (van onze hobby) ligt in Europa en haar politiek. "In 2022 zijn 31 afdelingen opgeheven". Dit zijn twee citaten uit het recente jaarverslag van onze Bond. Die citaten zijn niet willekeurig gekozen als aanhef voor dit artikel.

Onze hobby wordt geconfronteerd met allerlei wettelijke beperkingen, zowel op landelijk als op Europees niveau. Onmiskenbaar hebben deze incidentele beperkingen tot doel aan de vogelliefhebberij zoals wij die bedrijven uiteindelijk geheel en al een eind te maken. Deze beweging wordt gedreven door een kleine minderheid van mensen die op grond van hun vervreemding met de natuur regelrechte waanideeën hebben. Met rationele argumenten zijn ze niet te benaderen. Wel hebben ze grote invloed. Ze bewerken het publiek en de politiek met een constante stortvloed aan sentimentele propaganda. En, iedereen die een beetje politiek geïnteresseerd is zal het weten, sentimentele propaganda gaat er in als zoete koek.

Als vogelliefhebbers kunnen we daar alleen maar iets tegenover zetten wanneer we goed georganiseerd zijn. En aan een goede organisatie schort het een en ander. Sterker nog, organisatorisch holt de vogelliefhebberij achteruit. Als er 31 afdelingen in een jaar worden opgeheven is dat geen goed teken. Maar feitelijk is de situatie nog slechter. Veel nog bestaande afdelingen zijn nog maar nauwelijks functioneel. Ze hebben een incompleet bestuur, organiseren geen activiteiten meer en er komen geen nieuwe leden bij. En helaas moeten we dan constateren dat er onder vogelliefhebbers ook een waanidee leeft: als we maar hardnekkig blijven vasthouden aan het oude vertrouwde zal alles zich wel ten goede keren.

Wanneer men zich er van bewust wordt dat die ommekeer uitblijft, vervalt men in klagen en jammeren. En men zoekt zonde-

bokken. "Het bestuur doet niets om jonge leden aan te trekken", zegt een lid. "Wat moet het bestuur dan doen?", vraagt het bestuur. "Dat moeten jullie weten, daarom zitten jullie in het bestuur", aldus het lid. Dit hebben we een keer letterlijk zo mee gemaakt. Menig bestuurslid zal een soortgelijke ervaring hebben gehad. Uiteraard is dit weer iets waar de besturen over kunnen gaan klagen en jammeren. Maar dan is het eind helemaal zoek.

Wat kunnen besturen en leden van kwakkelende verenigingen dan wel doen? In het eerder genoemde jaarverslag staat niet alleen dat er 31 afdelingen zijn opgeheven, er wordt aan toegevoegd dat 4 afdelingen zijn gefuseerd. Het samengaan van verenigingen, in juridische taal heet dat "fuseren", is een concreet antwoord. Drie of vier incomplete besturen kunnen samengevoegd weer een daadkrachtig bestuur opleveren. Het handjevol inzenders voor de tentoonstelling dat iedere vereniging op zich nog over heeft, kan bij elkaar opgeteld weer een volwaardige show neer zetten. En het allerbelangrijkste: een grote vereniging is beter in staat nieuwe initiatieven te ontplooiën. De traditionele vogelshow trekt nog maar nauwelijks belangstellenden. Dat is geen reden om er mee te stoppen, maar wel een reden om naast de tentoonstelling zoals we die gewend zijn nieuwe wegen te zoeken. Verenigingen die een show opzetten met vitrines en biotoopvolières hebben over belangstelling niet te klagen!

De regio zuidoost Groningen telde tot voor enkele jaren acht verenigingen. Zeker vijf van die verenigingen stonden aan de rand van afgrond. Op initiatief van een bestuurslid van één van die verenigingen werd een vergadering belegd waarin de mogelijkheden voor een samengaan werden besproken. Tijdens die vergadering bleek al snel dat samengaan niet zo eenvoudig is. Niemand had er enige ervaring mee.

Ondersteuning was er niet. We moesten vanuit het niets beginnen en waren geheel op elkaar aangewezen. Maar het is gelukt! Uiteindelijk zijn de vijf verenigingen die op sterven na dood waren tot een nieuwe daadkrachtige vereniging samengevoegd. We gaan hier niet uitweiden over de moeilijkheden die we te overwinnen hadden. Wie zou er bijvoorbeeld aan denken dat bij een verenigingsfusie de belastingdienst wel eens met aanslagen zou kunnen komen? Die aanslagen zijn te ontwijken, maar het moet wel uitgezocht hoe dat moet gebeuren. Toen we de zaak op de rails hadden, hebben we besloten een informatiemap samen te stellen waarmee andere verenigingen hun voordeel kunnen doen. Die informatiemap is onder de kop "downloads" op de site van de Bond te vinden.

Het mag duidelijk zijn dat er veel werk gaat zitten in zo'n verenigingsfusie. En als de nieuwe vereniging er dan is, houdt het werk niet op. We hebben hiervoor geschreven dat we als vogelliefhebbers slechts "iets" tegenover de ons tegenwerkende krachten kunnen inzetten wanneer we goed georganiseerd zijn. Met andere woorden: na de fusie begint het eigenlijke werk. Vogelvereniging Zuidoost Groningen heeft een beleidsplan opgesteld waarin dat "iets" verwoord wordt. Of de doelen die in het beleidsplan gesteld worden ook daadwerkelijk worden behaald is allerminst zeker. De in Groningen beroemde Fre Meis had echter als motto: "Wie de strijd aangaat, kan verliezen. Wie de strijd niet aangaat, heeft al verloren".

Van de bestuurstafel

© Bestuur

sel

Nieuw Hoofd Bondsbureau

Gert de Jonge als nieuw hoofd bondsbureau is inmiddels gestart in die functie. Bijna een maand lang heeft hij de kennis en vaardigheden af kunnen kijken van Hans van der Stroom, die op 5 mei de deur achter zich dichtgetrokken heeft. Wij gaan Hans natuurlijk missen, maar hebben alle vertrouwen in de capaciteiten van zijn vervanger.

Werkzaamheden bondsbureau

Werkzaamheden op het bondsbureau worden gedaan naar prioriteit. Uiteraard blijft het bondsbureau geopend tijdens de vastgestelde kantoortijden tot 12.30 uur voor service aan de leden. De antwoorden op de meeste vragen kunnen gevonden worden op de site van de NBvV. Vind u het niet dan is een mailtje aan het bondsbureau het gemakkelijkst, antwoord volgt dan zo spoedig mogelijk.

Nieuwsbrieven

Relevante informatie wordt regelmatig middels nieuwsbrieven kenbaar gemaakt. Het advies aan afdelingssecretarissen is om deze nieuwsbrieven te verspreiden naar de

afdelingsleden of om zaken te bespreken bij de bijeenkomsten.

Evenementen registreren

Inmiddels is duidelijk dat alle evenementen geregistreerd moeten worden. Dit registreren geldt voor een tentoonstelling, een vogelbeurs of een eendaagse keuring. De Cie DW&E heeft hier inmiddels duidelijke uitleg over gegeven, hetgeen op de NBvV site is geplaatst en verspreid is naar de afdelingen.

Juridische bijstand

De NBvV heeft toegezegd dat zij leden juridisch zullen bijstaan wanneer zij een waarschuwing hebben gekregen in verband met vermeende bedrijfsmatigheid door kweken, houden en verkopen van surplus vogels. Uiteraard is dit niet van toepassing bij het illegaal voorhanden hebben van vogels die incorrect geringd zijn of bij illegale vangsten van vogels. Hieronder tevens begrepen alles wat in strijd is met de ethische waarden die de NBvV van haar leden verwacht in de omgang met vogels.

Lidmaatschap NBvV

Bij het bezoek aan districtsvergaderingen werd meerdere malen benoemd dat leden niet met de juiste entreedatum vermeld staan in het ledenregister van de afdeling. De informatie die de afdeling heeft, kent onder andere twee kolommen met entreedata. Eén voor de entreedatum bij de huidige afdeling en de tweede voor de entreedatum bij de NBvV. Deze kunnen afwijkend zijn. Kloppen deze data niet, dan kan de afdelingssecretaris dit laten wijzigen (op vertrouwensbasis) door een mail te sturen naar het bondsbureau, met daarin vermeld de naam, het kweeknummer van betrokkene en de juiste entreedatum.

Onze Vogels

Ook de vraag over meerdere "Onze Vogels" op één huisadres bereikte ons weer. Elk lid heeft recht op toezending van het maandblad, ook indien er meerdere leden op hetzelfde adres wonen. Wilt u maar één maandblad, dan kunt u zich in verbinding stellen met het bondsbureau en dit kenbaar maken. U krijgt dan vervolgens één exemplaar. Dit geeft echter geen recht op korting/reductie of anderszins.

De

Keurmeester 151

De steenuilenwerkgroep Drenthe nodigde mij uit voor een voorlichtingsbijeenkomst. Het blijkt dat mijn gemeente Aa en Hunze de steenuil als iconsoort heeft geadopteerd. Zeg maar zoals de reuzenpanda het beeldmerk van het Wereld Natuurfonds (WNF) is.

Louis van Kelckhoven

Uit de uitnodiging blijkt dat mijn erf is geselecteerd als zijnde 'natuurvriendelijk'. Dat klinkt complimenteus, maar daarmee bedoelt de werkgroep te zeggen dat het rondom mijn huis een rommeltje is. Een uitermate geschikt biotoop voor een steenuilenpaar. „Een plek met nestmogelijkheden en rustplekken en genoeg voedsel in de vorm van muizen, regenwormen, meikevers en ander klein spul!”

De opkomst op de bijeenkomst is groot. Menige vogelvereniging zou haar handen dichtknijpen. Ik hoor dat in een dorp op redelijke afstand sinds enkele jaren een steenuilenpaar broedt. Dat de jongen een territorium in de directe omgeving zoeken,

hooguit tien kilometer verderop, waar de vogels voor de rest van hun leven het jaarrond verblijven. Zo verspreidt de populatie steenuilen zich met wat goede wil van de plattelandsbevolking stapsgewijs.

Een steenuil meet van kop tot staart hooguit 23 centimeter. Nauwelijks groter dan een merel, maar dan wat plomper. De landelijke populatie wordt geschat op hooguit 8.500 broedparen, waarvan de meeste steenuilen voorkomen op zandgronden in het oosten en zuiden van ons land en het rivierengebied en Zuid-Limburg. Steenuilen worden geteld door in de avondschemer van erf tot erf te fietsen en ondertussen op een mp-3-speler de roep van de vogel af te spelen. Door het tellen van terugroepende mannetjes (wat zou klinken als 'ghooeek'), wordt het aantal territoria in kaart gebracht.

Dat staat te lezen in een boekje van Steenuilenoverleg Nederland (STONE) dat ik op de informatieavond krijg uitgereikt. De website van STONE is www.steenuil.nl. Steenuilen broeden in holtes in bomen of bezetten via een kapot ruitje of een verschoven dakpan een verlaten en vervallen schuurtje. Een kwart van de Nederlandse

steenuilen broedt in nestkasten. Een erf dat niet al te opgeruimd is biedt goede schuilgelegenheden voor de uitgevlogen steenuiltjes. Een steenuilennestkast is steenmarter-proof en kost 150 euro, waarvan de helft voor mijn rekening is.

Daarna is het afwachten. Het kan een jaar duren, vijf jaar voordat de kast door steenuilen wordt gevonden, of nooit. In dat laatste geval zal de nestkast al snel door andere soorten holenbroeders in gebruik worden genomen.

„Naast dat deze maatregelen gunstig zijn voor de steenuil, levert het ook een verfraaiing op van erven en landschap”, aldus de werkgroep. Steenuilen zijn bij mij welkom, maar of mijn burens, weliswaar op afstand, mijn natuurvriendelijk erf ervaren als verfraaiing van het landschap, dat waag ik te betwijfelen.

Dé dieradministratiesoftware voor de kleindierfokker.

Kijk voor meer informatie op www.faunaconnect.com en probeer 1 maand volledig gratis en zonder verplichtingen.

Bondsmededelingen juni 2023

sel

KONINKLIJKE ONDERSCHIEDINGEN

Op 26 april werd aan Sjoerd Munniksma de Koninklijke Onderscheiding Ridder in de Orde van Oranje Nassau uitgereikt vanwege o.a. zijn jarenlange verdiensten voor de NBvV. Sjoerd was gedurende vele jaren actief als (hoofd) bestuurder NBvV en als coördinator Nederlandse Kampioenschappen, uiteraard met steun van zijn Alie.

Ook de uit Lettele afkomstige Benny Krommendijk werd 26 april op slinkse wijze naar het gemeentehuis van Deventer gelokt en aldaar o.a. voor zijn langdurige werkzaamheden voor onze vogelliefhebberij bij de NBvV en de plaatselijke voetbalclub benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau.

Dhr. H. Cornelissen is al 40 jaar bestuurslid van Klank en Kleur te Mill en hij heeft voor zijn verdiensten voor de vereniging op Koningsdag een lintje gekregen (Lid in de Orde van Oranje Nassau).

Op zaterdag 13 mei werd te Lettele Jan van Duuren geëerd met de toekenning van een Koninklijke Onderscheiding. Een bevlogen kanarielifhebber, inmiddels jarenlang keurder NBvV, COM en EE van kanaries. Jan is tevens als medewerker tijdens de NK een bekende verschijning. Al jaren lid van bestuur te Lettele, districtsbestuurder Overijssel en notulist keurmeestergroep K/P Oost. Een zeer gegunde toekenning.

Op 26 april werd Gerard van Bakel, na naar het gemeentehuis te zijn gelokt, verrast door de burgemeester te Vught met een Koninklijke Onderscheiding, o.a. vanwege zijn verdiensten als penningmeester (1986-2004) en voorzitter/penningmeester (2004-heden) van de vogelvereniging "De Goudvink" te Vught. Gerard is tevens secretaris van het district Noord-Brabant Oost van de NBvV, actief geweest in de OR van Campina, actief bij festiviteiten rond de carnaval en werkzaam als vrijwilliger bij het Geniemuseum te Vught. Gerard gefeliciteerd met deze eer!

(Foto door: Marc Bolsius)

VAN DE KEURMEESTERVERENIGING Tropische vogels en parkieten
J.A.D. Balemans is verhuisd naar van Gilsaan 1 D, 4921 EM Made.

BONDSBUREAU

Wegens het bereiken van mijn pensioen ben ik per 01 juni jl. gestopt als hoofd van het bondsbureau. Langs deze weg wil ik alle leden, afdelingen en bestuurders waar ik in de afgelopen 15 jaar mee te maken heb gehad van harte bedanken voor de fijne samenwerking en dito contacten! Ik wens mijn opvolger, Dhr. Gert de Jonge, eenzelfde constructieve en fijne werksfeer toe.

Hans van der Stroom

DISTRICT NOORD-BRABANT OOST

Klank & Kleur uit Mill bestaat eind van dit jaar 70 jaar (opgericht 15-12-1953). Tevens kent de vereniging een aantal jubilarissen, waaronder W. vd Crujisen (50 jaar lid).

De

Jubileea

Jubilarissen 25 jaar

J. Poort en Mevr. G.J.H. Poort, afd. Woltersum (W31);
 P. de Bruin, H.A. Rommers en K. Werkhoven, afd. IJsselstein (Y01);
 Y. Hoekstra en H. v.d. Kooi, afd. Zwaagwesteinde (Z14);
 J. Draaisma, S. Nauta en J. de Vries afd. Franeker (F01);
 A. Tijhuis, afd. Nuene (N34);
 H. Peters, afd. Duiven 2 (D42);

C. Daverveld en W. Kerstens, afd. Mill (M07).

Jubilarissen 40 jaar

J. Smits, afd. Middelbeers (M13);
 H.J. Jansen, afd. Oosterhout (O30);
 J. v. Dopperen, W. Kok, N.A. Makkee en W. de Mol, afd. IJsselstein (Y01);
 J. van der Veen en H. Alkema, afd. Aurdard (A36);
 A. Bloemhof en J. Koster afd. Franeker (F01);
 K.H. de Groot, afd. Warffum/Uithuizen (W16);

H. Nieuwenhuis en K. Schuitemaker, afd. Wierden (W25);
 W. vd. Crujisen, afd. Mill (M07);
 W.C.M. Voermans, A. de Peijper en W. Voermans, afd. Wagenberg (W26).

Jubilarissen 50 jaar

H.F. Barten, afd. IJsselstein (Y01).

Jubilarissen 60 jaar

B. Ooyen, afd. Rucphen (R27);
 C. Dekkers, afd. Roosendaal 2 (R09);
 A.G. Westland, afd. IJsselstein (Y01).

Overledenen

M. Schreurs uit Sittard was lid van dienst van V.V. "Onze Vogels", afd. Sittard (S20);
 J. Schaap uit Lochem was ere lid van V.V. "De Geleerde Zanger", afd. Lochem (L19).
 A. Cremers, Thorn (456); T. Hietland, Mar-

kelo (336); J. van den Heuvel, 's-Hertogenbosch (V18);
 A. Eizinga, Roden (G17); D. Weening, Arum (F01); S. Middel, afd. Warffum/Uithuizen (W16);
 J. Doppenberg, Putten (P09); W. L. Koopman, Ittervoort (J04); D. C. van Willigen, Tilburg (G35);
 J. de Vries, Ugchelen (A12); P. v.d. Veen, Harkema (D08); J. A. Beekmans, Gemert

(G09).
 Wij wensen alle nabestaanden veel sterkte bij het verwerken van het verlies.

WWW.BAROEN.NL

Vogelliefhebbers in Nederland
 Goed nieuws over 'DE VOGELWERELD' A.O.B.

Steeds meer Nederlandse liefhebbers willen een abonnement op het tijdschrift 'De Vogelwereld' van A.O.B. Speciaal voor die mensen heeft het bestuur een speciale regeling uitgewerkt. Nederlandse liefhebbers kunnen voortaan door slechts 37 euro te storten op het rekeningnummer BE05 7390 1147 2875 – BIC GEBA BE BB een jaar lang ons tijdschrift ontvangen.

Gelieve naam en volledig adres te vermelden bij de betaling.
 'De Vogelwereld' verschijnt 11x per jaar.
 9x op 48 blz. A4 en 2x op 64 blz. A4

Uw kan een gratis proefnummer downloaden van www.aobbel.be

GENDIKA
 LABORATORIUM VOOR GENETISCH ONDERZOEK

Al meer dan 20 jaar gespecialiseerd in DNA onderzoek

Geslacht Ziekte Verwantschap Soorten

Voor informatie bel (+31) 0598-619343 of ga naar www.gendika.com

ssel

De,

ERELEDEN

L.M.G. Bertina, C. van Elven, H. de Geus, R. Grefhorst, J. Heesakkers, H.P.G.M. van Hout, J.A.M. Kerkhof, P.J.F. Klören, T.J. Koenen, C.G. Maandag, S. Munniksma, K. Snijder, Mr. H.J.M. Stienen, H.K. v.d. Wal, C.W. Westland, W. Zijlstra.

LEDEN VAN VERDIENSTE

J.J. Aelbrecht, J. v/d Beek, E.B.A. Berns, T. Bielderma, K. Bink, B. Bosch, H. Branje, A. Castermans, R. van Dijk, A. Gort, P. Hagenaars, B.A.M. Horsting, A.J. Houtkooper, H.F.M. Jansen, J.M.C. van Kempen, G. Koenderink, J. Kreijveld, C.H.M. van der Linden, C. van Lunteren, A. Mertens, A. van Mingeroet, A.P.F. van Niel, P. Ooijen, C. van Oosterhout, J. Perdon, R. Steenbakkers, H. Suichies, W.A. Tolman, P. v.d. Tuin, P. Ubachs, J. Wijnhoven, H. Wouwenaar, K. Zegelaar.

HOOFDBESTUUR

Voorzitter: Albert Zomer, tel. 06-15318939, E-mail: albertzomer1958@outlook.com
Secretaris a.i.: Raymond Berghouwer, tel. 06-11793194, E-mail: raymond@Berghouwer.com
Penningmeester: Dirk Verburg, tel. 0113-502676, E-mail: cn.vogel@zeelandnet.nl
2e voorzitter: Rick Oudenampsen, tel. 06-22101101, E-mail: info@oudenampsen.com
Bestuurslid: Sjaak van Bennekom, tel. 035-6562027, E-mail: jjvanbennekom@hetnet.nl

VERTROUWENSPERSOON

Jan Perdon, tel. 06-53256215, E-mail: pdteh@home.nl

SECRETARIAAT KEURMEESTERSVERENIGING

Henk Jansen, De Lek 9, 5152 RM Drunen, tel. 06-19931488, E-mail: secretariaatkmv@hotmail.com

BONDSBUREAU

Bezoekadres: Aletta Jacobsstraat 4, 4623 ZB Bergen op Zoom.
 Postadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom.
 Telefoon: 0164-235007
 E-mail: info@nbvv.nl
 Internet: www.nbvv.nl
 Het bondsbureau is op werkdagen geopend van 8.30 tot 12.30.

Uitgebreide contactinformatie vindt u op onze website www.nbvv.nl

De Vogel

COLOFON**Colofon****UITGEVER**

'Onze Vogels' is het maandelijkse tijdschrift van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. Een organisatie van vogelliefhebbers met ca. 20.000 leden. De NBVV is opgericht in 1933. De totale oplage van Onze Vogels bedraagt 21.000 exemplaren.

Het tijdschrift wordt toegezonden aan leden, verspreide leden en binnen- en buitenlandse abonnees. Men wordt lid van de NBVV door zich aan te sluiten bij een van de circa 500 plaatselijke verenigingen van de bond. Ook bestaat voor iemand die principieel geen lid wenst te worden van een afdeling/vereniging om verspreid lid worden van de NBVV. Een verspreid lidmaatschap kost voor 2023 € 42,- per jaar (bij automatische incasso – anders zijn € 2,50 extra administratiekosten verschuldigd).

ABONNEMENTSPRIJZEN

Nederland € 32,- per jaar (bij automatische incasso – anders zijn € 2,50 extra administratiekosten verschuldigd). België € 38,-, Priority-post naar alle andere landen € 96,-. Verspreid lid buitenland: bovenvermelde bedragen met € 10,00 verhogen. Het abonnementsjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

ADRES

NBVV, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom tel. 0164-235007 (bereikbaar tussen 08.30 en 12.30 uur), e-mail: info@nbvv.nl, website: www.nbvv.nl

Bankrekeningen: ABN AMRO bank, IBAN: NL55ABNA0468959262 (BIC: ABNANL2A) - ING bank: IBAN: NL96INGB0001148324 (BIC: INGBNL2A) t.n.v. Ned. Bond van Vogelliefhebbers.

De NBVV staat ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda onder nummer 40280824.

REDACTIE

Hoofdreductie: Henk Branje – te bereiken via E-mail: hbranje@icloud.com
 Redactieadres: per adres Bonds bureau NBVV, t.a.v. redactie Onze Vogels – zie bovenstaand.

ZAKELIJKE ADVERTENTIES

Tarieven en deadlines voor zakelijke advertenties zijn te verkrijgen via het bondsbureau te Bergen op Zoom.

VERANTWOORDELIJKHEID

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is niet verantwoordelijk voor de gepubliceerde advertenties en kent geen verplichting tot het opnemen van advertenties. De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie neemt de NBVV geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Overname van artikelen, illustraties, foto's of gedeelten daarvan is zonder schriftelijke toestemming niet toegestaan.

VORMGEVING: Ingrid Hubers**DRUK:** Muller Print & Sign - Amsterdam

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd in de tweede volle week van de volgende maand.

BEËINDIGING LIDMAATSCHAP:

Afdelingsleden kunnen, indien gewenst, hun lidmaatschap beëindigen middels opzegging bij de vereniging waar zij lid zijn. Dit kan per half jaar. Het lidmaatschap voor verspreide leden is per jaar opzegbaar. Verspreide leden kunnen hun jaarlidmaatschap telkenmale per 31 december opzeggen via het Bonds bureau.

De

Veldleeuwerik

© Rik Meerema

Misschien had u de reclame al veel eerder gehoord, maar die zondagochtend hoorde ik hem voor het eerst toen ik in de auto zat om ergens te gaan vogels kijken. 'Dela' (grootgrutter in dood en verderf) geeft je de mogelijkheid om onder het motto; 'De zeven van je leven', alvast je lievelingsliedjes op een online platform op te slaan. Of zoals ze het op de website omschrijven (ja ik heb gegoogeld): "Veel mensen hebben herinneringen bij bepaalde liedjes. Daarom speelt op uitvaarten muziek vaak een grote rol. Misschien herken je dit wel. Heb je weleens nagedacht welke muziek bij jouw levensverhaal past? En zouden jouw naasten dezelfde muziek kiezen?"

Alles binnen de thema's: 'maak de dood bespreekbaar' en 'bespreek je wensen met je naasten'. Gevolgd door de waarschuwing; 'voor het te laat is!!' Dus ook je muziekkeuze. Zodat je, zeg maar, niet wordt verrast bij de verassing, als je naasten ineens met 'Waarheen, waarvoor' (Mieke Telkamp) op de proppen komen.

Al autorijdend zat ik er half onbewust toch over na te denken. Wat zou ik... Geen zorgen, ik heb geen plan en zeker geen haast om het tijdige in te ruilen, maar mijn gedachten gingen toch aan de wandel. Wat zou ik uitzoeken? Symfonie nr. 9 "Uit de nieuwe wereld" van Antonín Dvořák – echt heel mooi! Of misschien 'La primavera' (Lente) uit concerto nr. 1 van Antonio Vivaldi – opgewerkt, maar misschien ook wel wat afgezaagd. De prelude uit 'suite voor cello no. 1' van J.S. Bach – bijna zeker.

Twintig minuten later, toen ik tussen de Friese weiden stond, wist ik echter de absolute nummer één honderd procent zeker. Ik zou toch iedereen willen trakteren op (minimaal tien minuten) geluid van weidevogels op een zonnige ochtend in de tweede helft van april. Ergens in het midden en aan het eind een hele lange, uitbundige solo van de veldleeuwerik. Mooier wordt het niet. Ik heb 'm nog niet geüpload op 'De zeven van je leven', maar dan weet je het alvast - voor over heel lang (D.V.).

Als kind ben ik opgegroeid in het Friese weidegebied. En wanneer ik in het voorjaar met mijn pake (opa voor de niet-Friezen) tussen de weilanden liep dan was er bijna geen weidepaal zonder grutto of tureluur. Je liep van de ene zingende veldleeuwerik naar de volgende en regelmatig kwaakten kikkers in de sloten zo hard dat je elkaar soms niet kon verstaan. Nu zijn de weiden en sloten er vooral stil!

De natte weilanden stonden vol bloeiende pinksterbloemen, rietorchis en echte koekoeksbloem. Nu is het er monotoon raai-gras-groen. Ook met de leeuwerik gaat het niet goed. In het weidegebied vind je ze bijna niet meer. Daarvoor moet je naar de weidereservaten, daar zijn ze gelukkig nog wel.

Op de foto's die ik maakte zong de veldleeuwerik even op de grond. Meestal stijgen ze al zingend op en blijven ze naar boven vliegen zodat je kramp in je nek krijgt van het omhoog kijken. Met respect voor Dvořák, Vivaldi en Bach het allermooiste geluid dat ik ken.

Ringmus

Passer montanus

© Alois van Mingeroet

juni

Er is een tijd geweest dat ringmussen een plaag waren voor de mens. Met duizenden schuimden ze de graanakkers af en vroeger toen er nog met de hand gemaaid werd, moest het ook nog eens te drogen gezet worden. Tot alles gedorst werd tegen de winter aan. Wat een tijd hé, het was een paradijs voor de ringmus. Maar de tijden zijn veranderd en niet in het voordeel van de ringmus. De moderne landbouw is veel efficiënter, het graan wordt nu gemaaid met enorme pikdorsers; er gaat bijna geen graantje verloren en er blijft ook niets achter op de akkers die meteen weer omgeploegd worden. En wat al even erg is voor de ringmus: bijna alle boomstronken zijn verdwenen rond akkers en weiden. Dat betekent dat ze ook geen nestgelegenheid meer vinden en in de moderne stallen en in onze huizen is zijn ook al geen gaatjes en spleten meer. Ook de oude dakpannen waaronder altijd wel een nestje kon gebouwd worden, zijn vervangen door, voor ons een perfect sluitend dak waar geen vogeltje meer onder kan. En onze tuinen zijn ook

bijna allemaal veel te mooi. Allemaal samen hebben we bijna alle wilde planten met hun zaden (onkruid) vernietigd en laat dat nu het hoofdvoedsel zijn voor de zaadetende vogels waar ook de ringmus bij behoort.

En deze veranderingen in de natuur om ons heen, hebben er voor gezorgd dat de eens zo talrijke ringmus op de rode lijst is terecht gekomen is. Hopelijk kan men het tij nog doen keren, voor onze mooie ringmus. Geef vooral de boeren niet de schuld, want alleen als we allemaal samen ons best doen voor de natuur kan het nog goed komen. Maar niet door zoals zo vaak gebeurt, altijd de schuld iemand anders in de schoenen te schuiven. In Nederland is het aantal ringmussen met ongeveer 75 % gedaald in de laatste vijftig jaar. En een schrale troost, het is niet alleen bij ons, want in heel west Europa gaat het slecht met de ringmus.

De ringmus is eigenlijk het kleine neefje van onze klassieke huismus. Ze zijn niet alleen kleiner maar ook fijner en sierlijker. Ze zijn ook nog eens mooi getekend met hun mooi kastanjebruine kapje en zwart bolletje op de wit-

te wangen. Klein zwart keelvlekje; ook de vleugels zijn heel mooi getekend met roestbruine lengte streepjes en een witte schouderband. Mannetje en vrouwtje zijn op het oog niet van elkaar te onderscheiden, maar gelukkig hebben de ringmussen zelf er weinig moeite mee.

Met wat kunnen we de ringmussen helpen? Door nestkasten op te hangen, type voor koolmezen en huismussen. Bijvoederen kan het hele jaar door met een mengeling van milletzaden. In de handel is die te koop onder de naam "Mengeling voor grasparkieten en rijstvogels". Ook meelwormen, levende of gedroogde, eten ze graag.

Elke winter komen er toch enkele ringmussen een graantje meepikken op de voederplank in ons postzegeltuintje. En vorig jaar heeft er een paartje ringmussen in een van onze nestkasten gebroed, kwamen ze heel de zomer in onze tuin. Dat was pas een ringmussen feest.

sel

De /

De,

usel

Europese roodmus

© Aloïs van Mingerot